Jaargang 110. Dingsdag, 16 December 1851. No. 150.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele Inschrijving* met *gesloten Briefjes*, de navolgende perceelen aan te besteden:

voor den jare 1852:

1. De **LEVERING**, ten dienste voor de Stads Werken, van GREENEN en VURENHOUT.
2. **IDEM** van STEEN, KALK, CEMENT, DAKPANNEN, ENZ.
3. **IDEM** van RONGEN, SPIJKERS, SLOTEN, ENZ.
4. **IDEM** van LOOD, ZINK, SOLDEERSEL, ENZ.
5. **IDEM** van HARDSTEEN, ZERK, ENZ.
6. Het **VERNIEUWEN, HERSTELLEN** en **ONDERHOUDEN** van de STRATEN in deze Stad. **Voor de jaren 1852, 1853 en 1854:**
7. Het **ONDERHOUDEN** van het STERREBOSCH, ENZ., WANDELPADEN, AFWATERINGSGOTEN, POMPEN, ENZ., buiten de Heerepoort en op den Oosterweg.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen, van heden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Bestekken is bepaald, moeten vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 2den Januarij 1852 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de laagste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den 3den Januarij 1852, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 4 December 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERHURING bij Inschrijving.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op nieuw en wel bij *enkele inschrijving* met *gesloten briefjes*, voor 3 jaren ter verhuring aan te bieden:

1. Het VIERDE VERLAAT boven den tweeden afdraai van het *Stads-Kanaal*, met HUIS, TUIN; benevens 2 Bunders, 61 Roeden en 51 Ellen LAND *naar de vaste som van ƒ 18—00 het Bunder jaarlijks, boven den Inschrijvingsprijs.*
2. Het KLAPMEESTERSHUIS met HEEM en TUIN, staande bij den 1sten afdraai van het *Stads-Kanaal.*

Deze Verhuring zal geschieden op dezelfde Voorwaarden, op welke deze perceelen op den 2den December l.l. bij opbod ter verhuring zijn gepresenteerd, welke Voorwaarden van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De Inschrijvingsbiljetten zullen moeten worden geschreven op zegel, en bevatten den Naam, Voornaam, Beroep en Woonplaats van den Inschrijver en deszelfs Borg, door beide onderteekend, en den *jaarlijkschen* huurprijs voor ieder perceel in schrijfletters. — Deze Biljetten zullen, behoorlijk gesloten, moeten worden geadresseerd, onder couvert, aan den Heer BURGEMEESTER dezer Gemeente, en voorzien van buiten met de woorden: *Inschrijvingsbiljet voor 't vierde Verlaat*, of *het Klapmeestershuis*, en vóór of uiterlijk op MAANDAG den 22sten December aanstaande aan het Raadhuis moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan de hoogste Inschrijvers zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op DINGSDAG den 23sten December 1851, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 15 December 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* waarschuwen bij deze degenen, welke iets aan de GEMEENTE wegens PACHTHUUR als anders, verschenen in 1851, verschuldigd zijn, dat VERSCHULDIGDE uiterlijk in de maand JANUARIJ 1852 te betalen, bij gebreke waarvan dezelve in Regten zullen moeten worden aangesproken.

GRONINGEN, 15 December 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de EERSTE HELFT van het jaar 1852 op de **WEEKMARKT** alhier eene PLAATS verlangen voor eene HOUTEN of LINNEN KRAAM, eene OVERDEKTE of ONOVERDEKTE TAFEL of STAL, of op den OPEN GROND, dat zij, overeenkomstig art. 391 van het Reglement van Politie, verpligt zijn, vóór den laatsten MAANDAG in de maand DECEMBER van dit jaar, daartoe ter SECRETARIJ dezer GEMEENTE aan te geven.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 8sten December 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LEVERANTIE aan het STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de eerste zes maanden van het jaar 1852, bij inschrijving, de onderstaande **LEVENSMIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1. RUND- en KALFSVLEESCH;
2. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3. PARELGORT;
4. BOTER;
5. KAARSEN;
6. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7. RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
8. JENEVER,

Dat de Voorwaarden van Levering aan het STADS ZIEKENHUIS ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op ZATURDAG den 20sten December 1851 aan het GESTICHT worden bezorgd.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente en derzelver Grondgebied, dat de **REKENING** van de **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer Gemeente, over het jaar 1849, benevens de **BEGROOTING** over dat jaar, gedurende **veertien dagen**, te rekenen van den 9den tot en met den 24sten December 1851, iederen WERKDAG, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, en des namiddags van 4 tot 6 uur, ter SECRETARIJ dezer GEMEENTE zal voorliggen, ter inzage van ieder Ingezeten, die zulks mogt verlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 8sten December 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel wordt thans de tekst medegedeeld van eenen firman, dien de Sultan onlangs over de vrije uitoefening der Protestantsche godsdienst in zijn rijk uitgevaardigd heeft. Dat stuk luidt als volgt:

Aan mijnen vizier *Mohammed*-pacha, minister van politie: „Wanneer dit mijn bevel u onder de oogen komt, dan zult gij weten, dat diegenen mijner Christelijke onderdanen, die tot de Protestantsche kerk behooren, tot hiertoe veel onaangenaamheden hebben moeten verduren, omdat zij geenen patriarch noch primas hadden, die voor hen kon zorgen. Intusschen strijdt het tegen mijn gevoel, dat eenig gedeelte mijner onderdanen, uit hoofde van zijne godsdienstige geloofsbelijdenis, in zijne vrijheden verkort zou worden. Opdat nu deze Protestanten eene gemeente met gelijke regten als de overige zouden uitmaken, is het mijn wil, dat zij zelven uit hun midden een persoon kiezen, om hun opziener te zijn en zich tot de politie in verband te stellen. Het is de pligt van dezen opziener de gemeente-registers, de geboorte- en sterflijsten te houden; voorts moeten door zijne tusschenkomst alle aanvragen om passen, enz. aan de regering bezorgd worden. Het is mijn wil, dat de Protestanten niet in het minst bemoeijelijkt worden, en dat men integendeel niets verzuime wat strekken kan, om hen in de uitoefening van hunne godsdienst te beschermen. En wanneer het noodig mogt zijn, dan mogen zij zich, door tusschenkomst van hunnen opziener, met klaagschriften en vertoogen tot de Verhevene Porte wenden."

DUITSCHLAND.

De veroordeeling van den Keur-Hessischen staats-minister *Hassenpflug*, wegens valschheid in geschrift, door de Pruissische regtbank, heeft ook in Kassel veel sensatie verwekt. Bij de uitlevering van dr. *Kellner* van Pruissen aan Hessen, heeft de Hessische gezant te Berlijn, de heer *v. Dornberg*, de verzekering gegeven, om, bij voorkomende gelegenheid, wederkeerigltjk te handelen. — Zal Hessen nu *Hassenpflug* aan Pruissen uitleveren?

['t Zal sommigen misschien eenig belang inboezemen te weten, aan welk misdrijf de Keur-Hessische eerste minister dezer dagen in Pruissen is schuldig verklaard; — de zaak is deze: hij is schuldig verklaard, van in 1846/1847, toen hij president was van het hof van appèl te Greifswalde, door eenen aannemer, voor het geheel afwerken van een bij bestek aangenomen werk, zich eene kwitantie te hebben doen afgeven ad 504 thaler (de met den staat overeengekomene som), terwijl hij echter slechts 401 thaler had doen uitbetalen. Die som van slechts 103 thaler is dus de oorsprong van die teregt zoo veel geruchť makende zaak.]

— De oppositie in de Hannoversche Eerste en Tweede Kamer tegen het nieuwe (reactionnaire) ministerie neemt dag aan dag meer toe. 't Einde van dien strijd is nog niet vooruit te zien.

— Hetgeen men dacht dat zoude kunnen worden vermeden, schijnt plaats te zullen hebben. Vermits het in Bremen den Senaat niet heeft kunnen gelukken, zich met de burgerij te verstaan omtrent de wijze, op welke aan de Bonds-besluiten behoort te worden voldaan, zal n.l. de Bondsvergadering aldaar bij wijze van z. g. executie door troepen, in het midden moeten treden, ten einde daarin te voorzien.

— In sommige goed onderrigte kringen verzekert men, dat reeds de meeste Duitsche regeringen nota's van goedkeuring aan den President der Fransche republiek gezonden hebben, in antwoord op zijne nota tot regtvaardiging van den door hem genomen maatregel.

— De Nederlandsche regering wenscht de thans voor Luxemburg en Limburg gemeenschappelijke bonds-bijdragen te scheiden, zonder dat de stemverhouding veranderd worde. Het contingent is reeds gescheiden. Het onderzoek van dit voorstel is aan eene commissie opgedragen, zamengesteld uit de gezanten van Saksen, Hannover en Keurhessen.

— De Vesuvius braakt weder stroomen vuurs en lava.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 11 December.

In de laatste tijden is de sterfte te Londen schrikbarend toegenomen, zijnde in de vorige week 1316 personen overleden, hetgeen 81 meer is dan het gemiddeld cijfer der week over de tien jongst verloopen jaren.

— Het hof, dat belast was om uitspraak te doen in de zaak van den heer *Salomons*, heeft zich incompetent verklaard, en bepaald, dat de zaak voor een hooger geregtshof moest gebragt worden, waar de beteekenis der Parlementsakten betreffende de regeling van den eed, die door de vertegenwoordigers der natie moet gezworen worden, nog bediscussiëerd kan worden.

— Tijdingen van de Kaap de Goede Hoop luidden iets gunstiger. Generaal *Somerset* had herhaalde nederlagen aan de Kaffers toegebragt.

— Van de Sandwich-eilanden wordt gemeld, dat een derzelve, Kahulane genoemd, in volle vlam staat, zoodat het schijnsel des vuurs 50 mijlen in het rond op zee is te zien. Dit eiland, waarop slechts kreupelhout groeit, is onbewoond en heeft in den laatsten tijd aan eenige roovers tot verblijfplaats verstrekt. Op den 12den Sept. had eene uitbarsting van den vulkaan Mauna Loa plaats, als wanneer de lava in 24 uur tijds reeds drie mijlen ver afvloeide. Het ontzettend fraaije schouwspel zal waarschijnlijk verscheiden weken duren en heeft vele bewoners van Honolulu aangelokt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 December.

De toestand wordt voor den President zeer gunstig. Hij blijft niet slechts meester van het terrein, ook de gemoederen vallen hem bij. De tijdingen uit de departementen, waar het socialisme zich met moord en plundering had vertoond, zullen daartoe niet weinig hebben bijgedragen.

Er was gisteren avond eene luisterrijke receptie op het Elysée, welke door meer dan 3000 personen werd bijgewoond, zoodat men in de haast lichten heeft moeten ontsteken in de balzaal, vermits de gewone salons de menigte niet konden bevatten, een nieuw bewijs, dat de onderneming, hoedanig ook, in Frankrijk het meeste bijval vindt, wanneer zij slechts met een gelukkigen uitslag bekroond wordt. *L. N. Bonaparte* vertoonde bij deze gelegenheid hetzelfde koele, onverschillige voorkomen, hetwelk men in de laatste dagen bij hem opgemerkt heeft.

Het corps diplomatique (waaronder ook de Nederlandsche gezant) was bijna voltallig opgekomen en het ontveinsde zijn gevoel van tevredenheid over het welgelukken van de onderneming niet, welke tevredenheid trouwens niet moeijelijk te verklaren is, daar velen meenen, dat de zege van *Lodewijk Napoleon Bonaparte* ten voordeele van het behoudend beginsel zal strekken. Ook het leger was op deze receptie sterk vertegenwoordigd.

Allen verklaarden, — zegt het *Bulletin de Paris*, — dat *Louis Napoleon* de redder was van de maatschappij.

— Wij spraken boven van den treurigen toestand in eenige departementen. Zoo heeft te Bedarieux het woedend gepeupel de kazerne der marechaussée in brand gestoken, en de gendarmen met hunne vrouwen en kinderen levend laten verbranden.

— De *Constitutionnel* berigt dat geheel het dep. der Neder-Alpen zich in de magt der socialisten bevindt. De koeriers zijn gevat en hunne depêches geopend en hun ontnomen. Meer dan 4000 insurgenten hebben de hoofdplaats Digne overweldigd, terwijl 1500 a 2000 landlieden te Sisteron de citadel wilden bemagtigen, die door 80 jonge soldaten werden bewaakt. Zij hebben het gemeentebestuur dier plaats gedwongen af te treden; eene municipale commissie, geheel uit socialisten bestaande, heeft zitting op het raadhuis genomen. De stad verkeert in de grootste verslagenheid. De onder-prefekt, die zich zeer moedig heeft gedragen, benevens de kapitein der genie en alle autoriteiten der stad, zijn op de citadel gevlugt. De insurgenten zijn allen gewapend. Hunne komst geleek een inval van barbaren. In de vesting heerscht de rust van eene stormenderhand ingenomen stad. — En zoo is 't in vele andere plaatsen.

De aard van deze onlusten nu heeft veel goeds gedaan aan de stemming des publieks ten aanzien van den President. Men zegt luide: „de President toont, dat hij niet heult met de oproerstokers, bij bevecht ze en brengt ze ten onder. Waarom zouden wij hem geen bravo! toeroepen? 't Is waar — bij behoudt het gezag voor zich en als bij ons redt, is het niet uit belangeloosheid, maar uit eerzucht. Maar, wat schaadt ons die eerzucht? Vraag ik den man, die mij op het droge brengt, terwijl ik bezig was te verdrinken, of hij mij uit zuivere menschenliefde redde, dan of hij daarbij ook dacht aan de premie van 25 francs? Hij bewaarde mij in 't leven en — ik dank hem!"

(De *Constitutionnel* wijst dan ook op de in verscheidene departementen gepleegde buitensporigheden om te doen zien, welk lot Frankrijk in 1852 zou getroffen hebben, zoo de President het niet door een' moedigen stap was voorgekomen. „Welke strijd is het — zegt het blad — die thans in een maar al te groot aantal plaatsen gevoerd wordt? Het is de strijd van het communismus en van plunderende horden. Hij bepaalt zich nu tot eenige oorden; in 1852 zou hij zich over geheel Frankrijk uitgestrekt hebben. Ook de tegenstanders van het gouvernement worden door de opstandelingen als vijanden behandeld; legitimisten en Orleanisten zijn mishandeld, uitgeplunderd; en deze zijn toch niet schuldig aan den maatregel van den 2den December. De schuld der mishandelden lag niet in hunne politieke beginsels, maar alleen daarin, dat zij eenig vermogen, een huisgezin hebben; daarom worden hunne huizen geplunderd," enz.)

— Het belangrijkste stuk, dat heden is bekend gemaakt, is een besluit, door *Lod Napoleon* in naam des Franschen volks genomen. Bij 't zelve wordt aan alle personen, die onder bijzonder toezigt der politie zijn gesteld, en zich aan dat toezigt onttrekken, de straf opgelegd van verbanning naar eene straf kolonie in Cayenne of Algerië voor den tijd van 5 tot 10 jaar. Gelijke straf wordt bepaald voor elk een, die bekend wordt lid te zijn van een geheim genootschap.

Van den 10den. Naar het schijnt, is het berigt, dat de heer *Thiers* om zijne gezondheid een reisje naar Italië zou ondernemen, slechts rondgestrooid van wege het Elysée, om het publiek voor te bereiden op een' anderen autocratischen maatregel, die ten zijnen aanzien is genomen. Eergisteren avond namelijk ontving de heer *Thiers* het bezoek van twee politieagenten, welke tot hem de vraag rigtten, naar welke grenzen hij wilde gevoerd worden. De heer *Thiers* zeide, dat hij volstrekt niet voornemens was op reis te gaan, maar dat hij in Frankrijk en in zijn hotel wilde blijven. Men antwoordde hem echter, dat dit onmogelijk was, en alstoen heeft de heer *Thiers* te kennen gegeven, dat hij slechts voor het geweld zwichtte, en men beduidde hem alstoen, dat hij naar Duitschland moest gaan; men liet hem eenige uren om zijn goed te pakken en gisteren avond is hij vertrokken, geëscorteerd door eenige politieagenten, die voor zijne bedienden doorgingen; hij werd met den spoorweg van Straatsburg naar Kehl gebragt.

Als reden voor deze willekeurige handelwijs ten opzigte van den heer *Thiers*, beschouwt men de ontevredenheid over het groote aantal bezoeken, welke die staatsman na zijne invrijheidstelling had ontvangen. Zoo verzekert men, dat alleen Zondag niet minder dan 2500 personen hunne opwachting bij den heer *Thiers* gemaakt hadden. Vóór zijn vertrek heeft zijne schoonmoeder, mw. *Dosne*, nog een bezoek afgelegd bij den heer *de Morny*, met wien zij zeer bekend is, en heeft bij dezen hevig geklaagd over het geweld, hetwelk men haren schoonzoon wilde aandoen. Het bezoek van mw. *Dosne* heeft evenwel niets uitgewerkt.

— Er zijn reeds vele personen gearresteerd op wie het jongste besluit van den President van toepassing is en die, ten gevolge daarvan, zullen worden gedeporteerd.

— Nadere berigten uit de departementen bevestigen de gruwelen, hier en daar door de roode partij uitgevoerd. Te Joigny is een drievoudige moord gepleegd, en te Poligny vonden misdaden plaats, die men in onze eeuw onmogelijk achtte. Daar paarde zich de schandelijkste zedeloosheid aan het wreedst geweld. Onder de slagtoffers daarvan, zouden ook meisjes van de aanzienlijkste klasse der stad behooren!

Van den 11den. De raadgevende commissie zal Zaturdag bijeenkomen. De bedankt hebbende leden kunnen door de dagbladen zich niet als zoodanig bekend maken en schrijven daarom achter hunne namen op de gewone adres-kaartjes: *geen lid der raadgevende commissie.*

— Het is gebleken dat de meeste der in den nacht van den 3den op den 4den December gearresteerde insurgenten ontslagen galeiboeven waren.

— De heer *Périer* liep langs de straten en haalde door zijnen naam, overal waar hij dien op proclamatiën als lid van den staatsraad vond, een' fikschen potloodstreep. „Wat doet gij daar?" vroeg hem een stads-serjant,

„Ik neem mijn naam terug, waar ik dien vind!" was het antwoord.

De heer *de Broglie* ontving een bezoek van een lid der familie *Bonaparte*, doch gaf een belet, aldus gemotiveerd: „Ik heb de jicht; thans moet men de jicht hebben of in de gevangenis zitten."

— Men gelooft algemeen, dat alles met eene amnestie zal eindigen; dat de beschuldigden en vooral de hoofden van den opstand, niet voor krijgsraden zullen teregt staan, omdat alsdan de netelige kwestie van de geschonden grondwet konde ter sprake komen, en de verdedigers de incompetentie voor het hof van cassatie konden opwerpen.

— Te Valenciennes is, volgens den *Echo de la Frontière*, een Hollander gearresteerd, *Voet* genaamd, van Parijs komende, en zich noemende burgerlijk ingenieur. Hij gaf op, 't laatst te Parijs gewoond te hebben, en wel in de straat Lafitte no. 1, maar vermits dit huis juist is het beruchte *Maison d'or*, uit 't welk men op de troepen had geschoten, is de reiziger tot nader order in preventieve gevangenschap gehouden.

Van den 12*den*. De *Moniteur* behelst een dekreet, 't welk het gouvernement magtigt om tot den 1sten April 1852 de belastingen te innen, zoo als dat in artikel 6 van het budget is bepaald.

De generaals *Harispe* en *Vaillant* zijn benoemd tot maarschalken van Frankrijk.

— De gevangenen van Ham hebben eenige verzachting in hun lot verkregen. Thans mogen zij hunne vrienden bij zich ontvangen. Mejufvrouw *Odier* bragt een gedeelte van den dag van eergisteren bij den generaal *Cavaignac* door. De generaal heeft een paspoort geweigerd, hetwelk hem werd aangeboden, om zich naar Amsterdam te begeven, ten einde daar in het huwelijk te treden. Men spreekt nog altijd van de spoedige invrijheidstelling van den generaal, hetgeen deze vooral zoude te danken hebben aan de in het werk gestelde pogingen van mejufvrouw *Odier*. Doch het wordt betwijfeld, of de generaal van eene vrijheid zal willen gebruik maken, welke zich niet tot zijne medegevangenen op het kasteel uitstrekt.

Het getal politieke arrestatiën, ten gevolge van de jongste gebeurtenissen, beloopt thans ongeveer 800. In den afgeloopen nacht zijn de gevangenen van Mazas naar Bicêtre gevoerd.

— Volgens berigten uit Clamecy, bevond zich aan het hoofd der opstandelingen de sergeant *Rattier*, ex-volksvertegenwoordiger, die zich sedert den aanslag van den 13den Junij te Londen had opgehouden.

— Te Valence heeft een zoon getracht zijne moeder te vermoorden, omdat hij haar verdacht hield het geheim te hebben verraden van de insurrectionele beweging, welke in die stad moest losbarsten. De aan het slagtoffer toegebragte wonde is doodelijk.

Van den 13*den*. De *Constitutionnel* bevat eene verklaring van den heer *de Montalembert*, houdende, dat de heer *Falloux* hem heeft medegedeeld, dat de comité van Twaalf, gelijk men weet, ingesteld om de legitimistische partij te besturen en te waken voor de belangen van den graaf *van Chambord*, aan zijne correspondenten heeft aanbevolen geene voor den President der republiek ongunstige stem uit te brengen, daar de legitimistische partij besloten heeft, hare stelselmatig vijandige houding jegens den President te laten varen.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 December.

Louis Blanc is werkelijk uit Londen naar Brussel vertrokken. Het *Journal de Bruxelles* meldt, dat hij reeds eergisteren in laatstgenoemde stad, waar hij zich heimelijk ophield, is gearresteerd. Hij is terstond naar Ostende gebragt, om weêr de wijk naar Londen te nemen.

Hetzelfde lot is in België alle vlugtelingen beschoren, die zich heimelijk aldaar willen vestigen, ten einde van daar de gebeurtenissen van Frankrijk gade te slaan.

— De heer *Thiers* kwam Woensdag j.l. te Frankfort en gisteren avond alhier aan, afstappende in het hôtel *Bellevue*. Men zegt, dat hij naar Engeland zal vertrekken.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Woensdag den 10den December.

In deze zitting zijn van de Tweede Kamer ontvangen de ontwerpen XI en XII der Staatsbegrooting voor 1852. — Verzending aan de afdeelingen.

De commissie voor de verzoekschriften heeft verslag gedaan op een aantal in hare handen gestelde adressen, waarna de vergadering is gescheiden.

Zitting van Vrijdag den 12den December.

De voorzitter deelt mede, wie door de afdeelingen tot rapporteurs van verschillende wetsontwerpen benoemd zijn. — Van de Tweede Kamer zijn de gisteren door deze goedgekeurde wetsontwerpen ontvangen, welke naar de afdeelingen worden verzonden. De voorzitter stelt voor, een' dag te bepalen tot loting van de leden die moeten aftreden en ter opmaking van den rooster van aftreding; hij doet voor de uitvoering daarvan een achtledig voorstel, dat naar de afdeelingen wordt verzonden. — De vergadering is daarna gescheiden.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 10 Dec., kapit. *Hangelbroek* Willem Hendrik, van Londen; den 11den *Pik* Lucas Wicher, van Villanova; den 12den *Stulvoet* Annechiena Harmina, van Nantes; den 13den *Bontekoe* Jacobina, van Teeheame. — Te Texel den 11den Dec., *Brouwer* Ida Gezina, van Wilmington; *Smit* Aurora, van Bordeaux. — In het Vlie den 7 Dec., *de Jong* Catharina Cornelia, van Skelskior; den 11den *Koning* Zeldenrust, van Sunderland. — Te Helvoet den 11 Dec., *Goossens* Gerardina Klasina, van Patras. — Te Dordrecht den 10 Dec., *Potjer* Dankbaarheid, van Rochester. — Te Smirna den 27 Nov., *Hoveling* Triest, van Limerick. — Te St. Nazaire den 5 Dec., *Oldenburger* Astrae, van Rotterdam. — Te Marseille den 8 Dec., *Flik* Onderneming, van Amsterdam. — Te Torbaij den 7 Dec., *Kleijn* Carolina, van Girgenti naar Glasgow. — Te Falmouth den 7 Dec., *Bonjer* Johanna Brons, van Taganrog. — Te Newrij den 7 Dec., *Pronk* Gezina Jantina, van Riga. — Te North Shields den 8 Dec., *Valk* Dankbaarheid, van Londen. — Te Hull den 7 Dec., *Ouwehand* Westphalia, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 7 Dec., *Scherpbier* Vijf Gebroeders, van Peterhead; den 10den *Schoon* Anna en *de Vries Theodoor*, beide van Londen. — Te Hamburg den 8 Dec., *Eefting* Hermanna, van Porto; den 9den *Schuring* Annechiena, van Brussel; den 10den *Bieze* Anna, van Gaudebec; *Kleijn* Maria Magdalena, van Amsterdam; den 11den *Kolk* Dankbaarheid, van Gend. — Te Cuxhaven den 6 Dec., *Pot* Catharina Wilhelmina, van Wordenb. naar Hull; den 10den *Teensma* Ons Genoegen, van Sankiob. naar Amsterdam; *Koerkamp* Drie Gebroeders, van Stettin naar Emden; den 11den *Mooi* Hillechina Catharina, van Sevilla; den 12den *Haverbult* Jonge Johanna, van Bordeaux. — Te Holtenau den 6 Dec., *Pik* Maria Aurelia, van Carlscrona naar Amsterdam.

Binnengekomen te Rio de Janeiro den 9 Nov., kapit. *Jaski* Maria Anna, van Cardiff; den 11den *Meyer* Thecla, van Cadix. — Te Dartmouth den 10 Dec., *de Boer* Henrica, van Amsterdam naar Suriname. — Te Swinemunde den 11 Dec., *Kramer* Vier Gebroeders, naar Rotterdam.

Zeilklaar te Wilmington den 18 Nov., kapit. *Kuiper* Johannes, naar Amsterdam. — Te Londen den 9 Dec., *Brouwer* Fortuin, naar Amsterdam.

In lading te Liverpool den 10 Dec., kapit. *Wilkens* Harmonie, naar Amsterdam.

Vertrokken van Texel den 12 Dec., kapit. *Zelling* Ceres, naar Emden. — Van Triest den 2 Dec., *van Wijk* Anna en Arnoldina, naar Amsterdam. — Van Roijan den 3 Dec., *Muller* Antje Brons, naar Hamburg. — Van Falmouth den 8 Dec., *Heins* Uranus, naar Bremen. — Van Aberdeen den 8 Dec., *de Boer* Hoop en Verwachting, naar Newcastle. — Van Dundee den 7 Dec., *Giezen* Nijverdal, naar Zwolle. — Van Paimboeuf den 7 Dec., *Breeland* Gezina Hendrika en *Doekes* News, beide naar Rotterdam. — Van Sunderland den 7 Dec., *Koning* Zeldenrust, naar Zwolle. — Van Dantzig den 5 Dec., *van den Berg* Geerdina, naar Londen.

Vertrokken van Helvoet den 13 Dec., kapit. *Smit* Allegonda Rensina, naar Nantes; *Kuyper* Catharina Johanna en *de Jong* Hendrika, beide naar Belfast; *de Jonge* Margaretha, naar Newrij. — Van Vlissingen den 9 Dec., *Meijer* Anna Catharina, naar Leer.

HARLINGEN, 13 Dec. Binnengekomen den 7 Dec., kapit. *Klein* Eendragt, van Newcastle; *Oldenburger* Augusta, van Amsterdam; den 9den *Duintjer* Friso, van Amsterdam; den 11den *van der Veer* Twee Gebroeders, van Newcastle; *Franckena* Verwachting, van Leith; *van der Veen* vr. Anske, van Yarmouth; den 12den *Duintjer* Catharina, van Fredrikstadt.

DELFZIJL, 13 Dec. Binnengekomen den 11 Dec., *Bossinga* Amicitia, van Liverpool naar Bremen, met verlies van bezaan, ingeslagen boren en meer andere zeeschade.

Op de Reede den .. Dec., *Huisman* Twee Zusters, van Bordeaux naar Emden, welke nog dienzelfden dag te Emden is gearriveerd; *Eekhof* Engelina, van Emden.

Vertrokken den 12 Dec., kapit. *Barghoorn* vr. Trientje en *Heins* Vijf Gebroeders, beide naar Emden; *Kleufkoorn* Margaretha, van Amsterdam naar Hamburg; den 13den *van der Molen* Jantina, naar Norden.

LEMVIG, 6 Debember. Het schip Margaretha Everarda, kapt. *Sap*, van Viborg naar Hull, is eergisteren bij Harböore gestrand, vol water geloopen en zal wrak zijn, doch het volk gered; de lading en de inventaris zal geborgen worden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Dec. Schram, Ida, v. Koppenhage n. Bergen.
Veenhuizen, Adriana, v. Schiedam n. Helsing.
Kramer, 4 Gebroeders, v. Amsterdam n. Stettin.

Volgens berigt van Cimbrishaven (Zweden), is het kofschip Margaretha, uit Farmsum, kapt. *J. Stenger*, op de reis van Memel naar Antwerpen op den 24 passato daar in de nabijheid gestrand en wrak geworden. De equipage is geborgen. Van de lading zal iets kunnen geborgen worden.

De Wind den 7den W.

ELSENEUR, 7 December.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 15 December 1851, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 12 *December*.

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ f 4,85	Bl. Voer 38 ℔ f 2,45
Oude Bak 72 ℔ f 7,50	Veen 64 » » 4,75	» 40 » » 2,65
N. Oml. 68 » » 6,40	» 66 » » 5,05	Zw. Voer 36 » » 2,10
» 70 » » 6,80	N. GERST.	» 38 » » 2,25
» 72 » » 7,20	Winter 56 ℔ f 4,20	» 40 » » 2,45
» Old. 68 » » 6,15	» 58 » » 4,45	BOONEN.
» » 70 » » 6,60	» 60 » » 4,75	Paardeb. f 3,75 tot f 5,50
» » 72 » » 7,05	Zomer 56 » » 3,90	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» 58 » » 4,20	Gr. Gortp. m. f 6.75 f 7,50
N. Inl. 66 ℔ f 6,40	Knobbe	Par. 100 N. ℔ f 10 f 13
» » 68 » f 6,70	» 60 » » 4,35	Koolz. f 9,25,50,60
» » 70 » » 7,00	» 62 » » 4,65	Oostfr. dito f 9,50,80
O. » 66 » » 6,40	N. HAVER.	Zomerz. f 6,50 a f 6,75
» » 68 » » 6,70	Dikke 38 ℔ f 2,55	Boterz. f 6,50,75
N. BOEKWEIT.	» 41 » » 2,75	G. Mostz. f
Gr. Zd. 62 ℔ f 4,70	» 44 » » 3,05	Raapol. p. v. f 30,50
» » 64 » » 5,00	» 46 » » 3,25	Prijs der Boter
» » 66 » » 5,30	» 48 » » 3,45	1ste s. ¼ Ton f 27
	Bl. Voer 36 » » 2,25	2de » ¼ Ton f 25

Oude Tarwe stil, Nieuwe dito meer aan en niet dan lager te verkoopen. — Rogge en Boekweit traag afgaande. — Gerst vond minder vraag en iets lager afgegeven. — Zware dikke Haver in een doen, ligte iets flaauwer, Voersoorten meest als voren. — Boonen niet driftiger. — Gort als voren. — Koolzaad lusteloos.

AMSTERDAM, 12 *Dec.* Tarwe aan cons.: 130 ℔ witb. Pools. f 293; 129 ℔ roode Stettin f 250 bij partij. — Rogge aan cons. en specul., in entr.: 124 ℔ Pruiss. f 203; 125 ℔ dito f 206. In cons.: 121 ℔ Pruiss. f 205. — Gerst stil: 110 ℔ geringe n. Deens. f 155.

Koolzaad prijsh.: op 9 vat dadelijk 54 p. vl.; April 56½ p. vl.; Sept. 58 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. f 33; Vlieg. f 32 a f 32,25; Mei f 33 a f 33,25; Sept. en Oct. f 34 a f 34,25. — Lijnolie op 6/w. f 33; Vlieg. f 32. — Hennepolie op 6/w. f 38; Vlieg. 37.

LONDEN, 12 *Dec.* Inl. Tarwe vertoonde heden geene verandering, evenwel waren de vorige prijzen niet dan met moeite te bedingen. Vreemde bij weinig handel, even als l.l. Maandag. Gerst tragelijk van de hand gaande. Haver was tot de vorige notering gemakkelijker te verkrijgen. Boonen en Erwten minder begeerd.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 12 *Dec.* De veemarkt was heden goed voorzien, de handel echter niet uitgebreid. De beste kwal. ossenvleesch gold per 8 pond 3 sh. 8 p. a 3 sh. 10 p.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 13 *December*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 57¾, 58 1/16, 57 15/16; Dito Certific. 3 pCt. 66½, 66⅝, 66½; Dito Dito 4 pCt. 87 13/16, 88, 87 13/16; Amortisatie Syndicaat 3½ pCt. 88. — BELGIE, 2½ pCt. 47, 47⅛; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 47⅛, 47 7/16, 47⅜. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 55½, 55 5/16, 55 5/16. — SPANJE, L. bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. 15¾, 15⅞, 15¾; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 15¾, 15⅞, 15¾; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 15¾, 15⅞; Dito 3 pCt. 39, 39⅛; Dito Binnenl. à 6/m 3 pCt. 36 1/16, 36⅜, 36 5/16; Coup. Ard. 8 1/16, 8⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 32 13/16, 33¼, 32⅞; Dito Dito 4 pCt. 32, 33¼, 32⅞. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞, 105, 104⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 103⅝, 103¾; Certific. 4½ pCt. 99¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 87½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 87 3/16. — POLEN, Aand. met Loten fl. 500 f 148, 148¼. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 69¾, 70½; Dito Nieuwe 2½ pCt. 36½, 36¾; Dito Nieuwe 5 pCt. 77½, 77⅝, 77 9/16; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 59½; Amerik. Bank-Act. 4, 3/16, 1/16; Mex. 24, 3/16, ⅛; Peru 5 pCt. 86⅞; Gren. 1¾ pCt. 14½; Ecuador 2 13/16; Venez. 3¼ pCt. 34¼, ⅛, ¼; 5 pCt. Metall. Letter B 77¼, ⅜; 5 pCt. Frans. 88½, 89.

Op de hooger afkomende koersen van Parijs van gisteren, waren heden onze binnenl. fondsen bij vrij levendige affaire in Integralen, op nieuw tot verbeterde prijzen zeer gewild.

Van vreemde effekten deelden voornamelijk Russische, Oostenr. en Fransche in deze gunstige stemming. Spaansche 5 pCt., die aanvankelijk insgelijks hooger waren, zijn later door eenige verkoopen eenigermate achteruitgegaan.

Portug. lager op lagere Londensche noteringen, gemotiveerd op (zoo men zegt) het plan der Portug regering, om de achterstallige coupons, met inbegrip van die van Junij 1852, te kapitaliseren en na aftrek van 25 pCt. in een 3 pCts. fonds te converteren.

Spanje 1 pCt. 2/m. na de uitgifte 15 15/16, 16.

Koers van het Geld: Beleening 3, Prolong. 3½ a 4, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 57 15/16 a 58; Ard. a 510 £ 15¾ a 13/16; Binnenl. 3 pCt. 36 3/16; Metall. 5 pCt. 70⅜ a ½; Dito 2½ pCt. 36⅝.

AMSTERDAM, 14 *December*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur.

Integralen 58. 57 13/16. Ardoins a £ 85 15 15/16. ⅞. Dito a £ 510 15 15/16, ⅞. Dito Onbep. 15⅞. Dito Coup. 8 3/16, ⅛ Binnenl. 3 pCts. 36 1/16. Portug. 4 pCts. 31⅛, ⅜, ¼, 15/16. Fransche Oblig. 3 pCts. 57⅛, ⅜, ¼, ⅜, ¼, ⅛. Metalliek 5 pCts. 70. Mexik. 23⅞, ⅛, ¼.

Tot de genoteerde koersen was, voornamelijk in Fransche en Spaansche de handel zeer geanimeerd.

Eerstgenoemde waren williger, op de hooger afkomende prijzen derzelve van Parijs van gisteren.

Alle overige soorten waren onder den invloed der lager afkomende koersen van Londen van gisteren over het algemeen eenigzins gedrukt.

GOUDEN EN ZILVEREN SPECIEN.

Amsterdam, 12 *Dec.*

10 Guldenstukk. f 9.60 à 9.70	Piasters........ f 2.55 à 2.60	
Nieuwe Dukaten.. „ „	St. van 5 fr........ „ 2.32 „ 2.35	
Ger. Dito...... „ 5.50 „ 5.60	Brab. Kroonen.... „ 2.65 „ 2.70	
Guinjes........ „ „	Fransche Dito..... „ 2.70 „ 2.75	
Eng. Souv..... „ 11.70 „ 11,80	Pruiss. Thaler..... „ 1.70 „ 1.75	
Pistolen........ „ 9,50 „ 9.60	Baren Goud en Specien à f 1442.60 p. Ned. pond fijn...	10 à 11 pCt.
Louis d'or...... „ 10,90 „ 11		
St. van 20 fr... „ 9.35 „ 9.45		
Napoleon d'or.. „ „	Zilv. v. 1000 tot 300 f 104.50 a 105.	

ADVERTENTIEN.

*** **GEWONE VERGADERING** van de LEDEN der AKADEMIE *MINERVA*, op DINGSDAG den 16den December 1851, des avonds te 6½ uur, in het LOKAAL der AKADEMIE, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat. — VERSLAG van de BEOORDEELING over- en TENTOONSTELLING van de ingekomene SCHILDERIJEN en TEEKENINGEN. — KEUZE van een LID des BESTUURS. — OVERWEGING van het in de Vergadering van den 17den December 1850 gedaan VOORSTEL ter WETSVERANDERING.

GRONINGEN, 11 December 1851.

De Secretaris bij het Bestuur der Akademie voornoemd:
J. H. GEERTSEMA, C.z.

Natuurkundig Genootschap

Op MORGEN, WOENSDAG den 17den Dec., te zeven uur. Sprekers: Prof. H. C. VAN HALL en Mr. J. DERHEYDEN.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

SOCIETEIT DE HARMONIE.

CONCERT, uitgevoerd door de LEDEN van de **HANNOVERSCHE HOFKAPEL**, op DONDERDAG den 18den December 1851. Aanvang des avonds zeven uur.

GRONINGEN, 15 December 1851.

Namens de Directie:
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

*** Het **ARMBESTUUR** der R.-K. GEMEENTE ter dezer Stede verzoekt een ieder, die nog genegen is, een of ander **VOORWERP** in de ten voordeele der armen te houden **VERLOTING** te schenken, dezer dagen aan het ARMHUIS of aan een' der DIAKENEN dier Gemeente te laten bezorgen.

Namens hetzelve:
H. J. SORMANI,
Boekhouder.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

Vijfentwintigjarige Echtvereeniging
van **E. R. HUISMAN**
met **A. N. SMAAL**,
en
Getrouwd: **B. ROMELING**
met **G. HUISMAN**.

DELFZIJL, 15 December 1851.

*** Ondertrouwd:

R. J. P. MULLER,
van *Uithuizen*,
met
H. E. M. J. SORMANI.

GRONINGEN, 14 December 1851.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe J. L. E. M. CALAND—BAART DE FAILLE.

DRIEWEGE, 10 December 1851.

*** Heden is bevallen van eene DOCHTER ROLINA SANTÈE BOERMA, Echtgenoot van

J. SANTÈE NIEWEG,
Pred.

FEERWERD, 10 December 1851.
Eenige kennisgeving.

*** SCHILDWOLDE, 11 December 1851. Bevallen eenen ZOON E. WIERENGA, Echtgenoot van

J. L. DOORNBOS.

*** Bevallen van een MEISJE A. C. DOORNBOSCH, geliefde Echtgenoot van

J. P. VOS.

DELFZIJL, 11 December 1851.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER G. H. MARTENS, geliefde Echtgenoot van

Dr. **H. LOUWES, L.Z.**

LEEK, 12 December 1851.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER HILLECHIENA BOCK, geliefde Echtgenoot van

P. H. WEIJ.

O. PEKELA, 13 December 1851.

*** Bevallen van een' ZOON A. M. WREESMAN, geliefde Echtgenoot van

A. J. SORMANI, *Banketbakker*.

GRONINGEN, 14 December 1851.

*** Door Gods goedheid beviel gisteren avond zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER J. J. UITHOFF, geliefde Echtgenoot van

J. C. DE MOL MONCOURT.

GRONINGEN, 15 December 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Heden den 10den December 1851, overleed te *Assen*, Vrouwe FROUKJE HEEMSTRA, Echtgenoot van Mr. TONCKENS, *Vice-President van het Provinciaal Geregtshof in Drenthe*, in den ouderdom van ruim 66 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 45 jaren.

*** Den elfden December overleed te *Eelde*, ten huize harer Dochter, Mejufvrouw JANTJE KLAASSEN BENKEMA, Weduwe wijlen den Scheepskapitein WILLEM CRAMER, in den ouderdom van bijna 83 jaren.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen omstreeks 4 uur overleed onze oudste Zoon, JOHANNES BERNARDUS, in den ouderdom van ruim 12 jaren.

Diep bedroefd geven wij hiervan kennis aan Bloedverwanten en Vrienden

ZOMERDIJK, bij *Woldendorp*, 11 December 1851.

A. J. WILDEMAN,
B. K. BUURMA.

*** Tot innige droefheid van mij, mijne 7 Kinderen, waarvan 4 dit groot verlies nog niet beseffen, en van zijn eenigen Broeder, overleed den 12den dezer mijn dierbare Echtgenoot PIETER WINTERWERP, *Koopman alhier*, in den ouderdom van 51 jaren.

Wed. **P. WINTERWERP—FORRIAN.**

Algemeene en bijzondere kennisgeving, zoowel in als buiten de Stad.

N.B. Minzaam blijf ik mij aanbevelen.

*** In den afgeloopen nacht overleed, na eene hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 37 jaren, en na eene onafgebrokene dienstvervulling van vijfentwintig jaren ter *Groninger Courant- en Boekdrukkerij* van den Heer C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA en Z.Eds. Erven, mijn geliefde Echtgenoot P. A. BOLHUIS, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 13 jaren, mij nalatende drie Kinderen.

GRONINGEN, 12 December 1851.

CORNELIA VAN DER VEER,
Wedw. P. A. BOLHUIS.

*** Ons Dochtertje SOPHIA, bijna 5 jaren oud, werd ons heden door den dood ontrukt, na eene sukkeling van weinige weken.

VEENDAM, 12 December 1851.

J. H. SINNIGE, JR.
SOPHIA LUTTEKEN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot droefheid van mij en onze Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot JACOBUS LIJBERING, in den ouderdom van 63 jaren

GRONINGEN, 14 December 1851.

R. J. WOL,
Wedw. J. LIJBERING.

*** Na eene langdurige sukkeling overleed heden, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Dochter PIETRONELLA JOHANNA, in den ouderdom van ruim achtentwintig jaren.

GRONINGEN, 14 December 1851.

Wedw. **BD. BULSING,**
geb. **BRUINS.**

Heden overleed, tot innige droefheid harer Kinderen en kleinkinderen, de Wedw. van den Oud-Scheepshapt. G. J. ...EEN, in den ouderdom van ruim 61 jaren.
...NINGEN, 15 December 1851.

In naam der familie:
I. J. HUNDMAN.

Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN** ...UIS **HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

...WEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK

VAN DE

...NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

...met de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, ...uiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, ...lke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding ...n de tot ieder artikel betrekkelijke Nederland...sche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

...dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en ...nderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van ...n belang opgenomen, welke in den eersten druk ...oorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De ...s evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakfor...* **f 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten band.

Bij **L. SCHIERBEEK**, te *Leeuwarden*, is ...t en alom te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN

...OLKSGENEESKUNDE

EENVOUDIGE MIDDELEN EN RAADGEVINGEN TEGEN DE

...LEN EN KRANKHEDEN DER MENSCHEN.

...AR DEN TWEEDEN DRUK UIT HET HOOGDUITSCH VAN ...**F. OSIANDER**, *Hoogleeraar in de Geneeskunde* ...*Göttingen*; op nieuw nagezien, meer bijzonder in...rigt naar de behoeften van ons Vaderland, en vermeerderd met korte aanwijzingen der kenteekenen van de onderscheidene Ziekten, enz., door **J. A. VAN OORT**, ...*r van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.*

... Werk bevat eene groote menigte eenvoudige hulp...len, welke de Natuur zelve tegen de Menschelijke ... heeft daargesteld; — men vindt hier alzoo eene ...e raadgevingen, onder meer anderen:

... Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Ver..., Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, ...oop, Aambeijen, Jicht en Rhumatisme, Aamborstig... Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den ..., Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte, ..., Geelzucht, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der ...ren, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, ... der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke ..., Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen ...ttelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera ..., Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte, enz.

De *buitengewoon goedkoope* Prijs van dit Handboek, dat ... de Voorrede en Inhoud 302 bladzijden druks be... slechts gesteld op **f 1—25.**

... leze de gunstige Beoordeeling van bo...genoemd Werk, voorkomende in het ...dagsblad van den 7den September l.l.

EXTRACT.

... VONNIS van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK ...*roningen*, van den vijfden December 1800 eenenvijftig, ... geregistreerd, is **LOUISA GEERTRUIDA** ...**EVINGS**, Echtevrouw van PETRUS THEODORUS ...AUW, laatst woonagtig te *Groningen*, thans verpleegd ... Krankzinnigen-Gesticht te *Zutphen*, ter zake van ...NKZINNIGHEID, gesteld onder **CURATELE.**

Voor extract conform:
L. B. LOHMAN,
Procureur

Al degenen die iets onder zich BERUSTENDE hebben behoorende tot — te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan den Boedel van wijlen ...**H. L. WICHERS, W.z.**, worden verzocht, ... ten spoedigste, immers vóór den laatsten Dec. 1851, ...ave te doen, ten Kantore van den Notaris Mr. J. ...ERTSEMA, Cz., te *Groningen*.

Een ieder die iets verschuldigd is aan — of eene vordering heeft ten laste van nu wijlen **A. HOVING**, in leven *Vleesch...* te *Groningen*, wordt verzocht daarvan betaling ...*schriftelijke opgave* te doen vóór den 1sten Januarij ... ten Kantore van den Notaris

Mr. C. DE RANITZ

Door het bedanken van den Heer W. MIE...DORP, roept het BESTUUR in het DIJKREGT van ...*RUM* en de *HOOGE-* en *LAGE PADDEPOEL* ...*stembevoegde ingelanden* bij deze op tot eene ...UWE KEUZE van een **LID** in het bovengenoemd ...TUUR, op MAANDAG den 22sten December 1851, ...uize van den Kastelein MENSINGA, buiten de Bo...poort, des morgens van 10 tot 12 uur.
...NINGEN, 13 December 1851.

Namens het Bestuur:
M. W. STUIVINGA.

... **DIRECTEUREN** van het **ALGEMEENE** ...**SCHE BEGRAFENISFONDS**, gevestigd ...*euwarden*, brengen bij deze ter kennis van de ..., dat hunne **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het zevende Fondsjaar, den derden ...maand, door de Vergadering, bij Art. 13 van het ... omschreven, ten Raadhuize der Stad *Leeuwarden* ... bijzonderheden is opgenomen, wél bevonden en ..., met een voordeelig slot van *f* 15.816.79½; ... verder, dat in genoemd jaar wegens 221 ...vallen Begrafeniskosten zijn uitbetaald en dat het ... 10598 contribuërende Leden telt, en eindelijk: dat ... STUKKEN en BESCHEIDEN, genoemde Rekening ...antwoording betreffende, tot het einde dezer maand ...KANTORE van het FONDS voor de LEDEN ter ... liggen.
...UWARDEN, 5 December 1851.

J. S. SPOELSTRA.
J. OOSTERHOFF, W.z.

De **ONTVANGER** der REGISTRATIE en ...MEINEN te *Hoogeveen*, zal, ten Huize van den ...elein P. RIKKERS, te *Coevorden*, ten overstaan van ... Notaris Mr. **A. SLINGENBERG**, aldaar, op ... 27sten December aanstaande, des namiddags te 5 uur, ...nadere goedkeuring, overgaan tot den openbaren Ver... geheel, hetzij gedeeltelijk, zoo als nader in de ...hrijving zal worden aangewezen, van drie **BRUG**... ...gelijk mede van een **PALISSADEN-KAP** ...**AFFUITLOODS**, behoorende tot de Vesting ... om af te breken, tevens met Aanbesteding van ...VERVANGEN der Bruggen door **AARDENDAM**...

... en Conditiën liggen van af heden ter lezing ten ...TORE van den Eerstaanwezenden INGENIEUR te ...*vorden*, den genoemden NOTARIS en ten HUIZE van voormelden Kastelein, alsmede ten KANTORE van den ondergeteekende.

HOOGEVEEN, 13 December 1851.

De Ontvanger voornoemd:
VAN SONSBEECK.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op ZATURDAG den 27sten December 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. MENSINGA, Kastelein buiten de Boteringepoort, onder *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene **BEHUIZING**, get. G 128 V, rood V 23, met DE VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eenen *Moestuin* en *Erf*, groot 45 R., 90 E., staande en gelegen onder *Groningen*, buiten de Boteringepoort, aan de Straat, Westzijde, doende op Midw. tot huur *f* 30—00.

Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei en den Tuin op den 12den Maart 1852. — Te bezien op den dag van Verkoop, van des voormiddags 9 tot 4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

De aangekondigde VERKOOPING der ONROERENDE GOEDEREN, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Mejufvr. de Wedw. den Heer J. H. BLAUPOT, wordt **UITGESTELD** tot op DONDERDAG den 8sten JANUARIJ 1852.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DINGSDAG den 30sten DECEMBER 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein A. MIDDELKOSTER, in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, staande aan den Turfsingel te *Groningen*, lett. L, no. 148, rood C 137.

II. Eene **BEHUIZING**, bestaande uit drie KAMERS onder één dak, staande ten Noorden in den Musschengang te *Groningen*, geteekend N 102 V, rood P 131, rood P 131a, en 103 V, rood P 132.

III. Een **OVERDEKT TJALKSCHIP**, vroeger *de vrouw Jacobje*, thans ***Hebelina Hinderika*** genoemd, geijkt op 82 Tonnen, met deszelfs OPGOED en TOEBEHOOREN.

Te aanvaarden op den 1sten Januarij 1852 en te bezien op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur, terwijl de Eigendomsbewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 30sten December 1851, des avonds te zeven uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene groote, aanzienlijke HEEREN BEHUIZING op met WOONKELDER er onder en KOETSHUIS en STALLING daarachter, geteekend letter K nommer 78 rood, staande en gelegen ten Westen in de Oude Boteringestraat te *Groningen*, doende jaarlijks aan den ONTVANGER der NEDERDUITSCHE HERVORMDE GEMEENTE te *Groningen* tot geldsrente *f* 2—25; wordende door den Weledel Gestrengen Heer W. L. DE STURLER en Mevrouw in eigendom bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING, staande en gelegen Oostkant op Munnikenholm te *Groningen*, geteekend letter G nommer 156 rood, met daarachter gelegen TUIN, doende jaarlijks aan de A-Kerk tot grondpacht *f* 3—75, wordende door den Heer R. M. GUBIJN in eigendom bewoond.

III. Eene WONING, staande aan de Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, digt bij den Stads Wal, met een BLEEKVELD daarachter, geteekend letter M nommer 153 rood, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht *f* 1—80; en

IV. Een HUIS met OPENE PLAATS, geteekend letter M no. 66 rood, staande en gelegen Zuidzijde in de Rozenstraat te *Groningen*, op vrij eigen grond.

V. De HELFT in de **TREKSCHUIT** nommer twaalf, varende van *Groningen* op *Stroobos, vice versa*, met de REGTEN en PRIVILEGIËN van het VEER, een AANDEEL in de BARGES en verdere GOEDEREN daarbij behoorende, in eigendom toebehoorende aan HINDRIK GEERTS KRAMER.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1852, zijnde perceel II (waarover de som van *zeventienhonderd Gulden* als eerste Hypotheek kan blijven uitstaan) inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Te bezien de Perceelen 2, 3 en 4 daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 1—4 uur, en perceel 1 daags vóór den Verkoopdag, van 11 uur des voormiddags tot 4 uur des namiddags, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van genoemden Notaris te bekomen, alwaar tevens de Conditiën van Verkoop en de Eigendomsbewijzen in tijds ter lezing zullen liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 6den Januarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene wéldoortimmerde **HEEREN BEHUIZING**, get. G 292, met fraaijen TUIN en ZOMERHUIS daarachter en ruime STALLING op het Woerdje, alsmede mandeelige GANG ter zijde en daarin aanwezige mandeelige PUT; alles staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Folkingestraat, te *Groningen*, wordende door Mej. M. J. v. BROEKHUIS LUDOLPHI in eigendom bewoond.

II. Eene nette BEHUIZING, get G 66 v, rood M 111, met TUIN daarachter, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat, te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 5—48½, wordende door den Commies GRAVELAAR in huur bewoond.

III. Eene dito BEHUIZING, get. G 67 v, rood M 112, met TUIN daarachter, staande naast het voorgaand perceel, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 5—48½, wordende door den Heer IWEMA in huur bewoond.

IV. Den EIGENDOM van 1 B., 30 R. *Land*, gelegen op het zoogenoemde *Aagt*, onder *Eenrum*, bij EGGE LUBBERTS BOUKMA, onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 10—50.

Te aanvaarden Perceel 1, 2 en 3 op den 1sten Mei 1852, en Perceel 4 dadelijk na den Toeslag, terwijl de 3 eerste Perceelen bezigtigd zullen kunnen worden des daags vóór- en op den Verkoopdag van 2—5 uur, het 1ste Perceel echter op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 7den Januarij 1852, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein H. WIERINGA, in de Herberg *het Noordhorner Tolhuis*, aan den Trekweg onder *Noordhorn*, ten verzoeke van den Heer S. ROODA, publiek worden verkocht:

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 26 Bunders *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 52—00, staande en gelegen in *de Ga*, onder *Noordhorn*, wordende thans door de Wedw. D. J. ROODA in losse huur gebruikt.

Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei en de Landerijen op Gregorie 1852. Te bezien daags voor en op den Verkoopdag van 10—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUI...**, Notaris te *Groningen*; zullen, op DONDERDAG den ... Januarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime HEEREN BEHUIZING, get. Z 231 V, met grooten fraaijen TUIN er achter, en WOONKAMER met BLEEKVELD, welke afzonderlijk wordt verhuurd, staande en gelegen Oostzijde op de Munnikenholm, op den hoek van Der-Akerkhof te *Groningen*, wordende door den Heer Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z., en Mevrouw in eigendom bewoond.

II. Eene wéldoortimmerde BEHUIZING, get. K 197 rood, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van de Broerstraat te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw de Weduwe G. V. CRONE in huur bewoond.

III. Eene nette, wéldoortimmerde BEHUIZING, get. L 185 rood, met TUIN en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw de Weduwe ENNEMA bewoond.

IV. Eene ruime, tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. G 14, met KELDER er onder en UITGANG in eenen mandeeligen Gang, staande Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat, op den hoek van de Leliënstraat, te *Groningen*, wordende door C. DE JONG bewoond.

V. Eene BEHUIZING, get. I 195 rood, zijnde eene **IJzersmederij**, staande op eigen grond, Oostzijde in de eerste Drift van den Kijk-in-'t Jatsboog tusschen den Achter-den-Muur en de Noorderhaven te *Groningen*, wordende door S. J. SPANJER bewoond.

VI. Eene BEHUIZING met TUIN, get. S 350 rood, staande en gelegen Oostzijde aan het Zuiderpark bij den Jonkerenstratenboog te *Groningen*, wordende door H. VAN LIER bewoond.

VII. Vier WOONKAMERS, get. T 208, 209, 214 en 215 rood, staande op den Wal bij de Kranenpoort te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1—20.

VIII. Eene BEHUIZING, bestaande uit drie WOONKAMERS onder één Dak, get. C 52 en 53 V, met OPEN PLAATSJE er achter, staande en gelegen op eigen grond in den Achter-den-Muur tusschen de Kijk-in-'t Jatstraat en den Vischhoek te *Groningen*.

IX. Eene ruime, nieuw getimmerde BEHUIZING, get. 56^{2} rood, met daarbij behoorende SCHEEPSTIMMERWERF, staande en gelegen buiten de Ebbingepoort, aan den Korreweg en het Boterdiep te *Groningen*, wordende door de Wedw. J. VISSCHER bewoond.

X. Eene WOONKAMER, get. R 221 rood, staande Zuidzijde in den Veulsgang te *Groningen*.

XI. Eene WOONKAMER, get. R 247 rood, staande Noordzijde in de Molenstraat te *Groningen*.

XII. Eene WOONKAMER, get. S 49, staande in het doorloopende Gangje tusschen de Raamstraat en het Zuiderdiep te *Groningen*.

Alles om te aanvaarden op den 1sten Mei 1852. Te bezien perceel I daags vóór den Verkoopdag van 11—4 uur en de overige perceelen daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 9den Januarij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het *Huis de Beurs*, aan de Vischmarkt, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene ruime **HEEREN BEHUIZING** met **TUIN**, BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, en WOONKELDER, get. D, no. 128 rood, Zuidzijde in de Poelestraat alhier, doende jaarlijks aan de Ned. Herv. Gem. te *Groningen* tot Geldsrente *f* 8,62½. — Wordende de Benedenwoning door den Heer Dr. W. HECKER en Mevrouw in huur gebruikt, en

II. Eene wélbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING met WOONKELDER, get. K, no. 3 rood, staande op vrij eigen grond, Westzijde in de Guldenstraat alhier, — wordende door P. J. DE JONGE in huur bewoond.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1852.

Te bezien op den Verkoopdag en des daags bevorens, van 10—12 en 2—4 uur; Perceel I op Bewijzen van Toegang, in tijds ten Kantore van genoemden Notaris te bekomen.

*** Na bekomen Regterlijk verlof, op tijd en plaats nader te bepalen, zullen, ten verzoeke van Mejufvrouw de Wedw. en de Erven van H. S. DOORNBOS, ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, publiek te koop worden gepresenteerd:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS, *Campedengaheerd*** genoemd, bestaande in eene geheel nieuwe BEHUIZING, get. no. 148, SCHUUR en ARBEIDERSWONING, benevens de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van pl. m. 31 Bunders kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 300—00 en 1/16 Ton Boter; — alles staande en gelegen op *de Waarden*, onder *Grijpskerk*.

II. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van pl. m. 12½ Bunders kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 116—00, mede aldaar gelegen.

III. Zeven Bunders 8,03 Ellen vrij eigen LAND, DIJK en AANWAS, gelegen te *Kommerzijl*.

IV. Ongeveer 4 Bunders vrij eigen kostelijk GROEN- en BOUWLAND, mede gelegen op *de Waarden*, onder *Grijpskerk*.

*** Mr. **R. DE SITTER**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven van den Kerkvoogd D. S. HOVINGA en Vrouw, te *Oostwolder-Polder*, op DONDERDAG den 18den December 1851, te 3 uur des middags, ten Huize van A. S. NIES, Logementhouder te *Winschoten*, over te gaan tot den publieken verkoop van:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN en de daarbij behoorende BEKLEMDE LANDERIJEN, groot 47 B., staande en gelegen op den *Oostwolder-Polder*, doende telken jare op Martini tot vaste huur de som van *f* 929—70.

II. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN en de daarbij behoorende BEKLEMDE LANDERIJEN, groot 40 B., 63 R., 54 E., staande en gelegen op den *Oostwolder-Polder*, doende telken jare op den 11den November tot huur de som van *f* 781—00.

III. De BEKLEMMING van ongeveer 1 B., 62 R., 50 E. *Land*, te *Oostwold*, doende tot vaste huur de som van *f* 21—12½, op Martini verschijnende.

IV. De BEKLEMMING van 4 B., 23 R., 40 E. *Land*, gelegen te *Nieuwolda*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 30—00.

V. 1 B., 67 R., 50 E. LAND, onder het Schatregister van *Woldendorp*, gemeente *Termunten*, kadastraal bekend sectie E. no. 262 en 263.

VI. 8 B., 73 R., 20 E. LAND, in het *Oostwolder-Meerland*, op de Kaart der *Meerlanden* bekend onder no. 20.

VII. 6 B., 11 R., 50 E. LAND, in het *Huningameerland*, onder *Midwolde*, op de Kaart der *Meerlanden* bekend onder no. 14.

VIII. Een TWAALFDE AANDEEL in de onverscheiden *Westerlester* Veenen.

IX. 2/60 AANDEELEN in het SCHOONER KOFSCHIP genaamd *DE JUFFER GARRELTS*, bevaren door J. J. KOERTS.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van ...

Mr. **R. DE SITTER**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van U. O. STIKKER, de Wedw. BOEMELING, de Erven D. S. HOVINGA en MEDE-EIGENAREN, bij publieke Veiling, te Verkoopen:

Een Perceel **LAND**, gelegen in het *Huninga-Meerland*, onder *Oostwold*, met de **BEHUIZING**, daarop staande, groot 11 B., 77 R., 90 E., zijnde eene *BAGGELARIJ*.

Deze Verkoop zal plaats hebben den 18den December 1851, te 3 uur 's namiddags, ten Huize van A. S. NIES, te *Winschoten*, alwaar de Conditiën te lezen zijn.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, gedenkt, op WOENSDAG den 24sten December 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder R. L. RIJKENTS, te *Wildervank*, ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen REGNERUS TJAARDA UNIKEN en Vrouw, publiek te veilen en verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. no. 376, TUIN, APPELHOF en Kampje LAND, staande en gelegen aan den Grindweg, bij het Oosterdiep te *Wildervank*, benevens de daarachter, aan het Westerdiep, gelegene opstrekkende plaats GROEN- en BOUWLAND, groot om de 16 Bunders. Zijnde, behalve *f* 5—25 jaarlijksche Canon, VRIJ en EIGEN GROND.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van AREND L. MODDERMAN en PIETERKE R. ROZEMA, Echtelieden op de *Waarden*, en de Kinderen van laatstgenoemde, in een vroeger huwelijk verwekt, op MAANDAG den 22sten December 1851, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein H. LUURS, te *Niezijl*, publiek te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN-PLAATS**, *MENNO DOEMA HEERD* genoemd, bestaande in eene Behuizing, nommer 37, en SCHUUR, met het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 32 Bunders, 88 Roeden en 30 Ellen *Groen- en Bouwland*, staande en gelegen op den *Oosterwaard* onder *Grijpskerk*, jaarlijksche vaste huur *f* 325 — 00.

II. Eene BEHUIZING, nommer 3, en TUIN, benevens het REGT der VASTE BEKLEMMING van drie Kampen *Land*, groot min of meer 2 Bunders en 50 Roeden, staande en gelegen te *Nuis*, Gemeente *Marum*, jaarlijksche vaste huur *f* 10—00.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van KOOPKE J. IWEMA, Wedw. H. M. KUIPERS, Landbouwersche op de *Hoogemeeden*, en hare Kinderen, op WOENSDAG den 7den Januarij 1852, des morgens te 10 uur, ten Huize van den Kastelein BOUSEMA, te *Aduard*, publiek te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN-PLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING, no. 10, en SCHUUR, benevens het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin*, *Boomgaard* en *Landerijen*, groot 34 Bunders, 95 Roeden en 80 Ellen, staande en gelegen op de *Hoogemeeden*, onder *Aduard* en *Zuidhorn*; jaarlijksche vaste huur *f* 260 — 00.

II. Het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 89 Roeden en 90 Ellen *Land*, gelegen op de *Lagemeeden*; jaarlijksche vaste huur *f* 25 — 00.

III. Het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 11 Bunders, 19 Roeden en 90 Ellen *Land*, gelegen op de *Hoogemeeden*; jaarlijksche vaste huur *f* 100 — 00.

IV. Het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bunders, 16 Roeden en 60 Ellen *Land*, gelegen op de *Hoogemeeden*; jaarlijksche vaste huur *f* 20 — 25.

V. Het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunder, 85 Roeden en 20 Ellen *Land*, gelegen op de *Hoogemeeden*; jaarlijksche vaste huur *f* 18 — 00.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 27sten December 1851, des namiddags te 3 uur, ten Huize van J. T. LENTING, Kastelein te *Hellum*, en ten verzoeke van T. KRAMER en Vrouw, te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, waarin een neringrijke **WINKEL**, met derzelver HEEM, TUIN en APPELHOF, te zamen groot 12 R., 80 E., zijnde vrij Eigen Grond; en

II. 57 R., 30 E. EIGEN VEENLAND, alles staande en gelegen te *Siddeburen*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 2den Januarij 1852, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke en ten Huize van HEIKE H. VAN DER WEST, Kastelein te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, zijnde eene neringrijke **HERBERG** en **WINKEL**, met derzelver EIGEN HEEM en TUIN, groot 22 Roeden, 80 Ellen, staande en gelegen te *Siddeburen*.

II. De VASTE BEKLEMMING van 63 Roeden *Bouwland*, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 16.00; en

III. 29 Roeden, 10 Ellen VEENLAND en WATER, mede aldaar.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 2den Januarij 1852, des namiddags te 3 uur, ten Huize van F. T. KIEL, te *Siddeburen*, publiek, op gewone Conditiën, te veilen en verkoopen:

De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 9 B., 74 R., 40 E. *Bouw-* en *Groenland*, gelegen te *Siddeburen*, *DE ROTTUMER* genoemd, doende jaarlijks tot vaste huur 20 Gulden, toebehoorende aan H. W. EELSSEMA.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 8sten Januarij 1852, des namiddags te 2 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, Logementhouder te *Slochteren*, en ten verzoeke van D. E. KUBBINGA, Landbouwer te *Slochteren*, en de Erven van wijlen zijne Ehevrouw DIEWERTJE GEERTS DE BOER, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met 29 Bunders, 92 Roeden, 40 Ellen eigen *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen te *Slochteren*.

II. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede* en *Tuin*, groot 29 R., 40 El., mede aldaar, wordende bij JACOB HERINGA en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche huur van *f* 4—00; en

III. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede* en *Tuin*, groot 1 B., 50 R., 02 El., mede aldaar, wordende bij de Volmagten van den Ruitenmolenpolder onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche huur van *f* 4—00.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 9den Januarij 1852, des namiddags te 2 uur, ten Huize van J. G. KLOOTSEMA, Kastelein te *Scharmer*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met een opstrekkende heerd LAND, van af den *Borgweg* tot aan de *Scharmer Æ*, groot ruim 28 B., staande en gelegen te *Scharmer*.

II. 3 B., 31 R. HOOILAND, gelegen aan den *Hamweg*, onder de *Harkstede*, en zulks in twee perceelen.

Mr. J. D. TRESLING.

VERKOOPING VAN SCHEEPSAANDEELEN.

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op MAANDAG den 5den Januarij 1852, des namiddags precies te 3 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. 3/28 AANDEELEN in het SCHOONER-KOFSCHIP *JEANTINE*, Kapitein H. G. EEFTING, groot 177 Tonnen, uitgehaald in 1845.

II. 1/30 DITO in het KOFSCHIP *MARIA BEERTA*, Kapt. K. A. TAP, groot 110 Roggelasten, uitgehaald in 1839.

III. 1/27 DITO in het KOFSCHIP *JOHANNA GESIENA*, Kapt. H. VAN DER VEEN, groot 80 Lasten, uitgehaald in 1828.

IV. 3/30 DITO in het DRIEMAST SCHOONER-KOFSCHIP *CORNELIUS DASSE VIËTOR*, Kapt. A. A. BORGMAN, groot 150 Roggelasten, uitgehaald in 1829.

V. 1/30 DITO in het Kofschip *DE HARMONIE*, Kapt. H. FRANKEN, groot 80 Lasten.

VI. 1/30 DITO in het BEZINKTE SCHOONER-KOFSCHIP *JANTINA PETRONELLA*, Kapt. DIK, groot 120 Roggelasten, uitgehaald in 1837.

VII. 2/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *OLDAMBT*, Kapt. P. H. KAMMINGA, groot 165 Tonnen, uitgehaald in 1838.

VIII. 2/30 DITO in het KOFSCHIP *ANNA LUCIA*, Kapt. VOS, groot 143 Tonnen, uitgehaald in 1838.

IX. 7/60 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *WILLEMINA*, Kapt. L. N. BAAS, groot 120 Lasten, uitgehaald in 1838.

X. 1/24 DITO in het KOFSCHIP *ALBERDINA EDZINA*, Kapt. L. J. NAATJE, groot 106 Tonnen, uitgehaald in 1839.

XI. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *JUFFER GARRELTS*, Kapt. J. J. KOERTS, groot 120 Lasten, uitgehaald in 1840.

XII. 2/30 DITO in het BEZINKTE SCHOONER-KOFSCHIP *IDA en CORNELIA*, Kapt. W. F. SCHENK, groot 166 Tonnen, uitgehaald in 1840.

XIII. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *DE NOORDSTAR*, Kapt. J. B. BROUWER, groot 160 Tonnen, uitgehaald in 1840.

XIV. 3/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *ELISABETH*, Kapt. M. J. KLASEN, groot 168 Tonnen, uitgehaald in 1841.

XV. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *GESINA JOHANNA*, Kapt. H. W. LUKENS, groot 191 Tonnen, uitgehaald in 1841.

XVI. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *ELSINA CATHARINA*, Kapt. G. J. RUBING, groot 168 Tonnen, uitgehaald in 1841.

XVII. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *MAGDALENA*, Kapt. N. BUINING, groot 169 Tonnen, uitgehaald in 1842.

XVIII. 2/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *ALIDA*, Kapt. T. A. MULDER, groot 177 Tonnen, uitgehaald in 1842.

XIX. 2/28 DITO in het KOFSCHIP *JOHANNA CATHARINA*, Kapt. B. B. KUEN, R.z., groot 124 Tonnen, uitgehaald in 1843.

XX. 3/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *IDA REINA*, Kapt. A. A. BREELAND, groot 172 Tonnen, uitgehaald in 1847.

XXI. 1/30 DITO in het KOFSCHIP *HENDRIK*, Kapt. IJ. D. DE JONGE, groot 125 Tonnen, uitgehaald in 1846.

XXII. 1/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *HARMONIE*, Kapt. W. J. WILKENS, groot 123 Tonnen, uitgehaald in 1847.

XXIII. 8/30 DITO in het DRIEMAST BARKENTIJNSCHIP *CHRISTINE JACQUELINE*, Kapt. A. H. DIJKHUIS, groot 179 Tonnen, uitgehaald in 1848.

XXIV. 4/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *ALBERDINA*, Kapt. H. C. UPMEIJER, groot 176 Tonnen, uitgehaald in 1849.

XXV. 5/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *CHRISTINA*, Kapt. P. H. WEIJ, groot 126 Tonnen, uitgehaald in 1850.

XXVI. 1/29 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *FROUWINA ELISABETH*, Kapt. M. J. DE JONGE, groot 176 Tonnen, uitgehaald in 1848.

XXVII. 2/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *JANTINA*, Kapt. C. J. BOON, groot 174 Tonnen, uitgehaald in 1848, — en

XXVIII. 2/30 DITO in het SCHOONER-KOFSCHIP *JOHANNA ETTIENA*, Kapt. P. G. SCHUUR, groot 166 Tonnen, uitgehaald in 1848.

De Verkoop-Conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, ten verzoeke van JAN J. PLOEG en Vrouw, op MAANDAG den 5den Januarij 1852, des avonds te 5 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Baflo*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen: I. Eene ruime, hechte BEHUIZING en SCHUUR, no. 89, en daarbij staanden nieuwen PEL- en KORENMOLEN, met de VASTE BEKLEMMING van de uitgestrekte *Heemstede*, *Tuin* en *Appelhof*, zullende des jaars op Midw. tot vaste huur doen *f* 15—00, staande zeer gelegen aan het Maar en den Grindweg te *Baflo*.

II. Den EIGENDOM daarvan.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Na bekomene Regtsautorisatie, zal in het eerst van de maand JANUARIJ 1852 publiek ter Verkoop worden aangeboden:

I. Eene sterke, nette en nieuw getimmerde **BEHUIZING**, no. 23, met onderscheidene VERTREKKEN en vele GERIJFELIJKHEDEN en de BEKLEMMING van den *Grond* en grooten *Tuin*, staande aan den Grindweg in het dorp *Onderdendam*, zeer geschikt voor een' Rentenier.

II. Eene **KOOPMANS BEHUIZING**, no. 23, met TUIN en HEEMSTEDE, staande en gelegen aan den *Uiterdijk* te *Onderdendam*, bewoond door JAN TILLEMA.

III. Eene ruime **BEHUIZING**, met annexe SCHUUR en onderscheidene WOONKAMERS, zijnde een **KRUIDENIERSWINKEL EN ZADELMAKERIJ**, staande en gelegen te *Uskwert*, met TUIN en GROND, bewoond door ROELF J. SMIT. — Alles behoorende tot de nalatenschappen van wijlen den Heer P. J. MO… en Mej. ANNEGIEN J. GROENEWOLD, Eh., te *Onderdendam*; om op den 1sten Mei 1852 te aanv… Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notar…

Mr. A. J. VAN ROIJ…

*** Mr. **G. R. VOORMEULEN VAN B…REN**, Notaris te *Stads-Kanaal*, zal, ten verzoeke van van de Weduwe JAN HARMS BROUWER, op … DAG den 6den Januarij 1852, des avonds te 6 … Huize van den Logementhouder R. C. KOOPS, te *Pekela*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene BOEREN BEH… SCHUUR en TUIN, staande … te *Nieuwe Pekela*, Noordk… de opstrekkende plaats GR… BOUWLAND, meest vrije Grond, kadastraa… Sectie E nommers 414 tot en met 422, in … groot 12 Bunders, 77 Roeden en 40 Ellen.

II. Eene BLOKPLAATS, gelegen te *Ommela…* Gemeente *Veendam*, kadastraal bekend Sectie H … 433 tot en met 439, groot 8 Bunders, 09 Roed… Ellen.

Deze beide perceelen, te zamen groot 20 Bun… Roeden en 60 Ellen, naast elkander gelegen en … elkander gebruikt, zullen eerst afzonderlijk geveild … bijeengetrokken worden.

III. De helft in de onverdeelde VEENPLAATS … 13, gelegen in het *Maarsebroek*, Gemeente *On…* kadastraal bekend Sectie B nommers 239, 240 … zijnde in het geheel groot 9 Bunders, 83 Roed… Ellen.

IV. De VEENPLAATS nommer 4, gelegen … Zijdstukken onder *Veenhuizen*, Gemeente *On…* kadastraal bekend Sectie B nommer 7, groot 4 B… 58 Roeden en 40 Ellen.

V. Twee ZITPLAATSEN in de KERK der HER… DEN te *Nieuwe Pekela*.

*** In JANUARIJ 1852, op nader te bepalen plaats, zal, ten verzoeke van de Erven K. H. … publiek te Koop worden aangeboden:

Eene kapitale **BOE…** **PLAATS**, bestaande … BEHUIZING en SCHUUR ANNEXIS, met de VASTE BE… MING van ongeveer 53 Bun… *Binnendijks-*, *Polder-* en *Kwelderland*, alsmede ong… Bunders *Slijkkwelder*, te zamen jaarlijks tot vast… doende *f* 260—00, staande en gelegen op *de Roogte…* *Vliedorp*, gemeente *Ulrum*.

Mr. H. VAN BOLHUIS, *Notaris en Procureur.*

*** In JANUARIJ 1852, op nader te bepalen plaats, zal, ten verzoeke van den Koopman B. G. KERING, te *Obergum*, publiek te Koop worden … boden:

Eene ruime en wélbetimmerde **BE…ZING**, waarin thans de ***HANDEL… MANUFACTUREN*** en eene welbe… ***WEVERIJ*** wordt geëxerceerd, staande … gelegen in de Westerstraat te *Obergum*.

Mr. H. VAN BOLHUIS, *Notaris en Procureur.*

LEEST HIER!

In den loop dezer maand December, op … te bepalen tijd en plaats, zal publiek … worden aangeboden: Eene nieuwe **BEHUI…** en een **TUIN**, waarin de bedrijven van **G… TER-**, ***KRUIDENIERSWINKE…*** ***HERBERG*** worden uitgeoefend, staande en … nabij het benedenste Verlaat te *Veendam*. Ook is … inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

Nader onderrigt te bekomen bij den Eigenaar en …

J. C. MULDER, Hs.

UIT DE HAND TE KOO…

Het **NEDERL. KOFSCHIP** ***HANNA***, groot 124 Tonnen of 90 … lasten, gebouwd in 1838. Te bevragen … den Scheepskapitein G. W. BAKKER, … *Suppemeer*.

UIT DE HAND TE KOOP

Het **NEDERLANDSCH KOFSCH…** ***DE HOOP***, liggende te *Delfzijl*, 81 Tonnen, met of zonder TUIG. Te … gen bij den Eigenaar H. J. POTT, te … *Pekela*

UIT DE HAND TE KOO…

een wél bevaren **TJALKSCHIP**, groot … Tonnen, met eenen kompleten **INVENTARIS**. Te bevragen bij den Eigenaar … KLADDER, te *Obergum*.

De ondergeteekende biedt zich … Eigenaars van WOONHUIZEN … KAMERS aan tot het **VERHUR…** **INKASSEREN** der **HUURG…DEN** en wat verder betrekkelijk hunne Eigendo… vereischt wordt, kunnende hij door de ondervinding … genoemde werkzaamheden daar zeer goed mede … rekommanderende zich verder tot het WAARNEME… **ADMINISTRATIEVE WERKZAAMHE…** en **SCHRIJFWERK.**

H. W. SLIPHORST, in de Lammebuiningestraat, lett. H …

Op heden ontvangen: **TERR…** **de FOIES GRAS en TR…** **FES de PERIGORD CONS…** **VÉES ou NATUREL.**

… zich beleefdelijk aan.

A. J. SORMANI, *Banketbakker.*

BRANDHOUT EN PLANTSOEN.

A. VREDEVELD, boven Koopman SA… DERS, in de Gelkingestraat, neemt **BESTE…LING** aan op alle soorten van **BRANDHO…** en **BAKKERS SCHENSEN.** Ook op … **speend plantsoen**, als: EIKEN-, ESSCHEN-, … DEBOOMEN TELGEN ENZ. ENZ.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *GEKWA…FICEERDE KOLLEKTEURS* te *Groningen*, zijn … de **216de** *STAATS-LOTERIJ* (waarvan de Eerste Kl… op Maandag den 5den Januarij 1852 zal beginnen te trekk…) **LOTEN** volgens *Prijscourant* te bekomen.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en alom verzonden:

J. H. VAN SWINDEN, **BESCHRIJVING** van het

RIJKS-PLANETARIUM TE *FRANEKER*,

van **1778** tot **1780** uitgedacht en vervaardigd door

EISE EISINGA.

Derde, met **Bijvoegsels** en **Afbeeldingen**, *vermeerderde Druk*, voorafgegaan door het LEVEN van *EISINGA* en eene GESCHIEDENIS van zijn PLANETARIUM, door ***W. EEKHOFF***, *Archivarius der Sta… Leeuwarden*. Prijs *f* 3,25.

De **GEKLEURDE PLAAT**, in roijaal formaat, *afzonderlijk f* 1,25.

☞ Eene Beschrijving en Afbeelding van het bewonderenswaardig KUNSTSTUK, dat door geen tweede in Europ… overtroffen werd, en door omstreeks **zestigduizend** Personen, waaronder beroemde Binnen- en Buitenlandsche Geleer… den, met verbazing is beschouwd, zal gewis welkom zijn aan allen, die belang stellen in de Wetenschap en in … roem van ons Vaderland.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 16den December 1851, *no.* 100.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Donderdag den 11den December.

De commissie, belast met het onderzoek van de rekening van het Burgerlijk Pensioenfonds over 1849, heeft haar verslag uitgebragt. Overeenkomstig het voorstel der commissie, zal dit verslag worden gedrukt, ter griffie nedergelegd en een afschrift verzonden aan den minister van financiën.

Daarna is beraadslaagd over de volgende wets-ontwerpen, die zonder of na eenige korte beraadslagingen zijn aangenomen, als: 1) tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1852, *aangenomen* met algemeene stemmen; 2) betreffende eene dading over domaniale eigendommen onder de gemeente Zaamslag, *aangenomen* met 58 tegen 3 stemmen (de heeren *v. d. Linden*, *Reinders* en *Westerhoff*); 3) omtrent de overbrenging en aanwijzing van fondsen voor het herstel van het muntwezen, *aangenomen* met algemeene stemmen; 4) houdende wijziging van het IIIde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1851; 5) tot het verleenen van naturalisatie aan *G. H. R. Thomasset*, en 6) tot naturalisatie van *M. J. V. Krämer*; deze drie ontwerpen worden met algemeene stemmen *aangenomen*.

Daarop zijn de beraadslagingen aangevangen over het ontwerp tot vaststelling der middelen tot bestrijding der staatsuitgaven voor den jare 1852.

De heer *Blaupot ten Cate*, hoewel nog niet verklarende, dat hij tegen dat ontwerp stemmen zal, neemt deze gelegenheid te baat om zijne bezwaren tegen het belastingstelsel, waarop de middelen gegrond zijn, in algemeene trekken te ontvouwen. Hij onderzoekt de vraag: van welken invloed de grondslag der middelen is op het toenemend pauperisme, en ontwikkelt de nadeelige zijde van het belasting- en accijnsstelsel op de volkswelvaart.

Hij verlangt vrijdom van accijns op turf, gemaal (niet alleen rogge maar ook tarwe), rund- en kalfsvleesch; geen halve of gedeeltelijke ontheffing maar eene geheele. Geen beter middel om communistische begrippen tegen te gaan dan de ontheffing van de mindere klassen, dan de vergemakkelijking van het opbrengen der noodige lasten.

De heer *v. Heiden Reinestein* heeft vroeger steeds aangedrongen op herstel van het evenwigt in de belastingen, vooral ook dat opgeheven wierd de druk der middenstanden.

De heer *Hengst* deelt de meeste bezwaren van vorige spr. tegen het belastingstelsel.

De heer *van der Heijden* zal, even als ten vorigen jare, ook nu tegen de middelen stemmen en zulks niettegenstaande de voordragten tot wijziging van het belastingstelsel, welke hem overigens niet voldoende voorkomen.

De heer *de Poorter* stemt insgelijks tegen de middelen.

De heer *van der Veen* heeft met leedwezen opgemerkt, dat de minister nog niet overtuigd schijnt, dat de toeneming van het pauperismus een gevolg is van het bestaande belastingstelsel. Hij meent, dat die toestand niet kan voortduren. Hij gelooft, dat de bijl reeds ligt aan den wortel.

De heer *Zijlker* treedt in eene breedvoerige ontwikkeling, om aan te toonen, dat, even als in vroegeren tijd, de tegenwoordige toestand van de mindere of arbeidzame klasse op den duur niet kan bestendigd worden.

De heer *van Akerlaken* deelt de gevoelens van de vorige sprekers over het bestaande belastingstelsel niet. Hij acht het niet voorzigtig, dat zoo dikwerf van hunnen kant de meening wordt vooruitgezet, dat dit stelsel het pauperismus zou bevorderen.

De heer *van Nispen* wil gaarne medewerken tot eene verbetering van het belastingstelsel.

De heer *Reinders* acht het niet noodig bij deze gelegenheid terug te komen op het reeds meermalen door hem ontwikkelde gevoelen, dat het bestaande belastingstelsel eene geheele verandering behoeft. Hij kan zijne goedkeuring niet geven aan de wet op de middelen, omdat daardoor dat stelsel zou worden bestendigd.

Het vervolg dezer beraadslagingen wordt bepaald op morgen ochtend te 11 uur.

Zitting van Vrijdag den 12den December.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van 8 naturalisatie-wetten.

Daarna zijn de beraadslagingen over de wet der middelen tot dekking der uitgaven voor 1852, hervat.

Nog hebben het woord gevoerd de heeren *van Doorn*, *Luyben*, *Hugenholtz*, *Dirks*, *van Lijnden*, *Hoffman*, *van Dam van Isselt*, *van Eck*, *de Man* en *Jongstra*.

De heer *Gevers van Endegeest* heeft zich nog voor het ontwerp verklaard, hoezeer hij wel eenige veranderingen in het belastingstelsel wenscht gebragt te zien.

De heeren *van der Linden* en *Borret* hebben eene geheele herziening van het stelsel verlangd.

De heeren *de Lom de Berg* en *Westerhoff* hebben zich tegen het ontwerp verklaard, alhoewel zij, in afwachting der daar te stellen herziening van het stelsel, eene credietwet voor zes maanden wenschen in te willigen.

De minister van financiën is in eenige algemeene beschouwingen getreden en heeft verklaard, dat hij zijne aanhangige ontwerpen tot verandering van het belastingstelsel blijft volharden.

De minister heeft o. a. zijne verwondering niet ontveinsd over de redenering van den heer *Zijlker*, die, aandringende op de afschaffing van den accijns op het gemaal, tevens het herstel der schaalregten verlangde. Z. Exc. meende, dat het den arbeider geenszins aangenamer zou zijn, duurder brood te hebben ten gunste van den landbouw, dan ten behoeve van het Rijk.

De beraadslagingen over art. 1 zijn daarop geopend.

Er zijn twee amendementen voorgesteld. Het eene door den heer *Hugenholtz*, ten einde de wet slechts gedurende de eerste zes maanden van 1852 te doen werken. Het ander, door den heer *van der Linden*, tot het verminderen der opcenten van 21 op 20. — Morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

Zitting van den 13den December.

In de zitting van heden is het wets-ontwerp tot vaststelling van de middelen tot dekking van de staatsuitgaven over 1852 met 49 tegen 14 stemmen aangenomen.

(*Tegen* hebben gestemd de heeren *de Poorter*, *de Lom de Berg*, *de Lampens*, *Westerhoff*, *Blaupot ten Cate*, *Jongstra*, *van der Heyde*, *van der Veen*, *van Wylick*, *Engelen*, *Hengst*, *Reinders*, *Zijlker* en *Bots*.

In de zitting van den 4den Dec. ll. zijn o. a. ingekomen een adres van inwoners der gemeente Eelde (Drenthe), tot afschaffing der accijnsen op de eerste levensbehoeften en vervanging daarvan door eene inkomsten-belasting; en van *H. Klughist*, te Bedum en andere landgebruikers in de provincie Groningen, tot herstel van een wisselend regt op de granen, op de grondslagen der wet van 1835; die naar de Commissie *ad hoc* verzonden worden.

Door de Commissie voor de Verzoekschriften is, in de zitting van den 10den Dec., o. a. het navolgende verslag uitgebragt, bij monde van den heer *van Foreest*:

Door *K. K. de Waard* en 24 mede-onderteekenaren te Grijpskerk, provincie Groningen, d.d. November 1851, is bij geleidende missive van de erven *C. M. van Bolhuis Hoitsema*, een gedrukt adres aan de Staten Generaal ingezonden, inhoudende bedenkingen tegen de voorgedragene wet, strekkende tot uitvoering van art. 8 der wet van den 30sten Mei 1847 (*Staatsblad* no. 24).

De Commissie, na gedaan onderzoek, heeft bevonden: dat de adressanten beweren dat de Nederlandsche landbouw bescherming noodig heeft tegen de concurrentie van vreemd koren, gedeeltelijk door de noodwendige zware dijk- en polderlasten, waarmede de landen zijn bezwaard, ten andere door de hooge daglonen, veroorzaakt, zoo zij beweren, door de drukkende accijnsen, die geenszins kunnen opwegen tegen de kosten van vervoer van vreemd koren.

Redenen waarom adressanten verzoeken, dat zoodanige maatregelen worden beraamd, dat het ontwerp van wet namens Zijne Majesteit den Koning in de zitting van den 24sten Julij dezes jaars aangeboden, niet tot wet worde verheven, maar dat in stede daarvan op nieuw een wisselend regt worde vastgesteld op grondslagen van de wet van den 29sten December 1835 (*Staatsblad* no. 41), onder zoodanige wijzigingen als noodzakelijk worden geacht, en zulks tot dat de heffing der regten van invoer in andere Rijken toelaten een' wederkeerig geheel vrijen handel in te voeren.

Daar dit adres betrekking heeft op de eerstdaags in behandeling te nemen voorgedragene wet dd. 25sten September 1851, zoo heeft de commissie gemeend u te moeten voorstellen het adres ter griffie ter inzage neder te leggen."

's GRAVENHAGE, 12 December.

Heden heeft het prov. geregtshof in Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak van *Frederik Rudolph Frebus*, laatstelijk lakkei bij de hofhouding van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, beschuldigd van poging tot moord op den hoffourier *Pabst*. Het hof heeft den beschuldigde te dier zake schuldig verklaard aan poging tot moedwilligen doodslag (*meurtre*) met voorbedachten rade begaan, dat is poging tot moord (*assassinat*) en veroordeeld tot de straf des doods door middel van ophanging aan eene galg, uit te voeren binnen de stad 's Gravenhage.

— Door circa driehonderd geachte en gegoede ingezetenen van Leiden van onderscheidene geloofsbelijdenis is een rekest aan Z. M. den Koning ingezonden, ter zake der verijdelde schikking tusschen de regering der stad en den breeden kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente aldaar.

AMSTERDAM, 12 November.

Door het prov. geregtshof in Noord-Holland (in raadkamer vergaderd) is de openbare teregtstelling bevolen van *Jan Slotboom*, ter zake van doodslag met voorbedachten rade en verraderlijk begaan, voorafgegaan of gevolgd door diefstal op den openbaren weg (in de Kalfjeslaan), en zulks na reeds bevorens ter zake van misdaad tot onteerende straffen veroordeeld te zijn geweest.

Van den 14den. Naar men verneemt, heeft de Koning de betrekking van scheidsman aangenomen, welke Z. M door Frankrijk en Spanje is opgedragen, betreffende het tusschen beide de Staten nog hangend geschil, wegens schadevergoeding ter zake van in het jaar 1823 aangehouden schepen.

MIDDELBURG, 10 December.

Verleden week werd alhier bij het provinciaal geregtshof in hooger beroep behandeld de zaak van den weleerw. heer *Hendrik Mertens*, Roomsch Katholijk pastoor te St. Jansteen, bij vonnis der regtbank te Goes veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden, wegens het berispen van daden van het gemeentebestuur dier gemeente, in eene openbare rede op den kansel. — Het hof heeft het vonnis der regtbank voornoemd bevestigd.

BREDA, 11 December.

Hier en in de omstreken hebben zich wederom dolle honden vertoond; verscheidene, die reeds gebeten waren, zijn afgemaakt. De stedelijke regering heeft het los laten loopen der honden verboden.

RIJSWIJK, 11 December.

De R. K. gemeente heeft eenige dagen geleden uit onbekende hand eene som van *f* 10,000 ontvangen, voor de oprigting van een gesticht voor de armen en voor het onderwijs van behoeftigen.

KAMPEN, 12 December.

De hooge belangstelling der regering in het onlangs te Kampen opgerigte instructie-bataljon, hetwelk aan zoo vele jongelieden uit den burgerstand de gelegenheid aanbiedt om op zulk eene doeltreffende wijze de militaire loopbaan te beginnen, is weder gebleken, uit eene aanschrijving, welke door den waardigen minister van oorlog dezer dagen aan de chefs der korpsen gerigt is, betreffende de verdere opleiding der jongelingen van gezegd bataljon, welke als korporaals bij de regementen worden overgeplaatst. Bij die aanschrijving worden deze jeugdige militairen aan de bijzondere belangstelling der korps-kommandanten aanbevolen, met uitnoodiging, tevens om zorg te dragen, dat zij bij hunne komst bij het korps, in geen opzigt worden ontmoedigd, maar dat er integendeel door betoon van belangstelling en vaderlijke zorg, op worde gewerkt, om den lust voor de dienst en tot het vermeerderen van hunne kennis en practische geschiktheid bij hen gaande te houden. Bij diezelfde aanschrijving wordt al verder bepaald, dat de hierboven bedoelde jongelieden, na gedurende den tijd van een jaar in den graad van korporaal bij een der regementen te hebben gediend, en zich dit voorregt door gedrag en ijver zullen hebben waardig gemaakt, wederom ter verdere opleiding voor den graad van onderofficier bij het instructie-bataljon zullen worden gedetacheerd. Met opzigt tot de 60 jongelingen, welke bij dat bataljon ten behoeve van het Indische leger worden opgeleid, is tevens bepaald, dat zij voortaan in den regel alleen als serjant of fourier van hier zullen vertrekken, en alzoo minstens twee jaren bij het bataljon moeten hebben gediend, alvorens bij het koloniaal werf-depôt over te gaan, alwaar zij alsdan nog 1 à 2 maanden zullen moeten dienen alvorens hunne bestemming naar Indië te volgen.

LEEUWARDEN, 11 December.

In Friesland is wederom last gegeven tot het dooden van 14 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2983 runderen.

— Wij vernemen, dat het in Engeland nieuw gebouwde ijzeren stoomschip genoemd *Harlingen*, bestemd om in het aanstaande voorjaar in de vaart tusschen de steden Harlingen en Amsterdam gebragt te worden, dezer dagen van Londen te Harlingen is aangekomen, en na een togtje naar het Vlie gemaakt te hebben, Dingsdag l.l. naar Amsterdam is gestoomd, wanneer hetzelve de overtogt in den zeer korten tijd van *vijf uur* heeft volbragt.

ASSEN, 12 December.

Heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest hebben het ontwerp der verdeeling van de marke van Zeijen, gemeente Vries, voor zoo veel wegen en waterlossingen aangaat, goedgekeurd.

— De kinderziekte (pokken) te Meppel is zeer aan het afnemen. (*Dr. Ct.*)

— Gisteren avond heeft het departement der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, alhier, haar vijfentwintigjarig bestaan plegtig gevierd. De zaal in het nieuwe concerthuis van den heer *J. R. Schut* was hiertoe smaakvol versierd, en eene keurige muzijk bragt veel tot genoegen van dit feest bij.

MEPPEL, 10 December.

Er bestaat hier een plan om Meppel, door middel van een *groot scheepvaartskanaal*, hetwelk tevens tot eene waterleiding voor het uit Drenthe afkomende water zal dienen, langs een gedeelte der gemeente Nijeveen, Wanneperveen en het ambt Vollenhove met de Zuiderzee te verbinden, ten einde het bestaande gebrekkige vaarwater langs het Meppelerdiep te vervangen en de groote inconveniënten, die het Zwolsche diep oplevert, te ontwijken. Om dat doel te verwezenlijken, is er gisteren avond in het heerenlogement alhier, door de notabelste ingezetenen van Meppel en omstreken, eene commissie van vijf leden benoemd, bestaande uit de heeren mr. *W. J. Tonckens*, lid der Eerste Kamer en kantonregter te Meppel, mr. baron *de Vos von Steenwijk*, burgemeester van Nijeveen, *A. van der Vlies*, lid der prov. Staten van Drenthe, te Havelte; *Jacob de Jonge*, *jr.*, koopman, en *J. Keus*, schipper, beide te Meppel, ten einde het terrein door een deskundige te doen opnemen, enz., waarvoor dadelijk reeds een gedeelte der benoodigde gelden door inteekening is bijeengebragt. Indien deze onderneming het gewenschte gevolg heeft, dan kan zij in verband met de geprojecteerde Drentsche kanalen van onberekenbaar voordeel voor den handel en de nijverheid van deze provincie en voor een gedeelte van Overijssel worden.

(Het verheugt ons, dat men te Meppel de handen aan het werk slaat, om geene der voordeelen te verliezen, welke de gunstige ligging der stad aanbiedt, voordeelen, die nog aanzienlijk vermeerderen zullen, wanneer het kanaal van Assen op Groningen en dat uit het bovenpand der Hoofdvaart naar de Weerdinger en Emmer Veenen eens tot stand komen; deze voordeelen zou Meppel echter grootendeels verliezen, zoo het geprojecteerde kanaal van Dieverbrug naar Steenwijk, waartegen het terrein inderdaad geene onoverkomelijke bezwaren schijnt aan te bieden, werd daargesteld. Wij wenschen dan ook, dat het onderzoek der commissie bevredigende resultaten moge opleveren, en het plan zelf den uitslag moge hebben, waarin het met overleg en volharding streven naar eene wenschelijke zaak zich dikwijls mag verheugen.

(*Red. der Dr. Ct.*)

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 13den December.

Aanwezig de heeren v. Imhoff, Lohman, Doornbosch, v. Heijningen Bosch, v. Houten, Slot, v. Calcar, Upmeijer, Wichers, Onnes, de Sitter, Dommering, Quintus, v. Ittersum, Roelfsema, Muller, Mulder, de la Faille, Trip en Oudeman.

De navolgende punten worden in behandeling genomen:

1) *Verhuring van Gockingaheerd.* — De voorzitter zegt, dat betrekkelijk deze verhuring een rekest is ingekomen van mr. E. Tinga, advokaat te Zuidbroek, ('twelk door den secretaris wordt voorgelezen), en waarbij rekestrant verzoekt een perceel heidegrond aan hem bij onderhandschen verkoop in eigendom over te dragen voor eene som van *f* 500, of de altijddurende en in alle liniën vererVende beklemming tegen eene jaarlijksche huurprijs van *f* 12,50.

De voorzitter zegt, dat dit rekest eerst gisteren is ingekomen, weshalve Burgemeester en wethouders daaromtrent nog geen bepaald voorstel aan den raad konden doen; hij stelt alzoo voor, de verhuring van Gockingaheerd goed te keuren, met uitzondering van het hier bedoeld perceel, om daaromtrent dan later een nader voorstel te kunnen doen.

De heer Quintus kan zich met dit voorstel niet vereenigen; hij wenscht dit perceel heidegrond niet van den eigendom van Gockingaheerd te hebben afgescheiden, daar deze er door zou worden geschonden. Iemand, die klei-, zand- en heidegrond in zijn bezit heeft, zal beter tot ontginning van zijn land in staat zijn dan iemand anders. Hij wenscht dus alles of geheel te verkoopen of geheel te verhuren; ook is spr. in allen gevalle tegen onderhandschen verkoop.

De voorzitter merkt op, dat onderhandsche verkoop geenszins in zijn plan ligt, maar zijne bedoeling was, eene publieke verhuring of verkooping voor te stellen.

De heer Onnes is tegen een verkoop; de waarde toch van het goed was getaxeerd op *f* 21,000, met bijvoeging, dat het bij publieken verkoop weinig of niets meer zou opbrengen, terwijl de verhuring van het goed meer dan *f* 1100 's jaars opbrengt; ook is spr. voor eene verhuring van het geheele goed.

De heer van Ittersum is eveneens tegen eene scheiding en is het voorshands eens met den heer Onnes.

De heeren Upmeijer en Trip kunnen zich met de motiven van de heeren Quintus en van Ittersum niet vereenigen; slechts wanneer er sprake was van de afscheiding van kleigrond, zou de ontginning moeijelijker worden, thans niet. Zij wenschen een nader onderzoek in dezen en vereenigen zich daarom met het voorstel van den voorzitter.

Dit voorstel wordt hierop met 16 stemmen tegen 4 verworpen. (*Voor:* de heeren *Upmeijer*, *Oudeman*, *Slot* en *van Imhoff.*) Hierop wordt besloten de verhuring, gelijk ze heeft plaats gehad, in haar geheel goed te keuren.

2) *Benoeming van 5 leden uit den raad, tot stemopnemers, bij de aanstaande verkiezing van een lid in den raad.* Voor de eerste afdeeling, waarvan de Burgemeester voorzitter is, worden met volstrekte meerderheid van stemmen benoemd de heeren Doornbosch en Upmeijer. Voor de tweede afdeeling wordt de heer Lohman tot voorzitter en de heeren van Houten en v. Calcar tot leden benoemd. Tot plaatsvervangers van de beide afdeelingen worden nog verkozen de heeren van Heijningen Bosch en Trip.

3) *Benoeming van een lid in de administratie van algemeenen onderstand.* Bij missive van het bestuur dezer administratie, d.d. 2den Dec., is kennis gegeven, dat volg. art. 28 van het reglement op het armwezen met den 1sten Jan. 1852 een lid moet aftreden, n.l. de heer mr. B. D. H. Tellegen, en wordt dus van den Raad dezer gemeente verzocht, door de keuze van een nieuw lid in de vakature te willen voorzien. De voorzitter merkt nog op, dat, ingevolge genoemd reglement, het aftredend lid herkiesbaar is. De heer Tellegen wordt hierop met algemeene (20) stemmen herkozen.

4) *Rekening van gemelde administratie.* De voorzitter zegt, dat deze rekening bij de leden is rondgeweest en stelt dus voor, haar goed te keuren, twee exemplaren van die goedgekeurde rekening aan de administratie terug te zenden en een derde in het archief te bewaren; voorts den boekhouder te autoriseren, het batig slot bij den ontvanger der stedelijke ontvangsten over te storten en den ontvanger te magtigen, dit saldo over te nemen en het te verantwoorden onder de buitengewone ontvangsten over 1852.

De heer Onnes vraagt, of er gevolg gegeven is aan de aanmerkingen, schriftelijk door eenige leden gemaakt, en tevens meent hij ook, dat de schrijfloonen over het algemeen te hoog zijn en dat het misschien goedkooper zou zijn, één' vasten klerk bij die administratie aan te stellen.

De voorzitter heeft daaromtrent informaties ingewonnen en heeft daaruit de overtuiging bekomen, dat de gelden voor schrijfloonen niet te hoog zijn uitgetrokken; ook zou men waarschijnlijk aan één' klerk niet genoeg hebben en zouden alsdan de kosten nog grooter worden, dan thans.

De heer Quintus merkt ook op, dat het aanstellen van een' vasten klerk zeer ten nadeele zou verstrekken van de stad, daar de administratie nu eens overstelpt is van werkzaamheden en dan weder bijna geene heeft. Wil men vereenvoudigen, dan zou men die administratie misschien geheel kunnen opheffen en haar bij de secretarij voegen, maar zulk een maatregel zou altijd veel doorzigt vereischen, terwijl men ook nog niet weet, wat het gevolg zal zijn van de nieuwe wet op het armbestuur.

De heer Doornbosch ondersteunt het gevoelen van den heer Onnes.

De heer Trip wenscht de geheele administratie, gelijk ze thans bestaat, op te heffen, hetgeen hij ook reeds schriftelijk heeft te kennen geven, daar dat bestaan strijdt met de algemeene regels van bezuiniging en vereenvoudiging. Als hij den werkkring nagaat van deze administratie, dan bespeurt hij, dat die geheel draait om den persoon van den voorzitter en den secretaris, terwijl de 5 overige leden in de onmogelijkheid verkeeren om in deze betrekking eenig nut te kunnen stichten. Verder ontwikkelt spr. de groote omslagtigheid, waarmede, zijns oordeels, het ontvangen en beantwoorden van de menigvuldige brieven, — die aan haar, door tusschenkomst van Burgemeester en wethouders, ter beantwoording worden opgedragen, — gepaard gaat. Hij wijst op het groot aantal brieven van de Administratie *aan Burgemeester en Wethouders*, alleen ten bedrage van ongeveer 600 jaarlijks; dat die drie maal door de Administratie en driemaal op de stadssecretarij, dus *zesmaal* moeten geschreven worden, zoodat daarvan 3600 exemplaren worden geformeerd, waarvan 1800 konden uitgewonnen worden. Voorts op de talrijke afschriften van brieven, die de Administratie van Burgemeester en Wethouders ontvangt, op de dubbele registers, enz. enz. Hij vindt het wat te erg, dat er op het stadshuis in twee vertrekken eene gelijke administratie wordt gevoerd, en wenscht dat die omslag en kosten worden vermeden. Volgens de wet van 1818 en het reglement van de Staten dezer provincie op het armwezen van 1832, moet er eene administratie van algemeenen onderstand bestaan, wanneer nu Burgemeester en wethouders met die administratie werden belast, dan zou de groote omslagtigheid, die er thans heerscht, kunnen worden vermeden en zou er geene dubbele administratie, gelijk thans, zijn. Ook zouden de werkzaamheden van dat collegie daardoor niet worden vermeerderd, want de heer Lohman, die tot dus verre president was van genoemde administratie, zou als wethouder dezelfde werkzaamheden kunnen blijven doen, — terwijl spr. vertrouwt, dat men even goed in het vervolg een' secretaris voor het armwezen bij de stad *honoris causa* zou kunnen verkrijgen, als tot nu toe bij die administratie het geval was geweest. Wilde men echter de Administratie *afzonderlijk* behouden, dan zou die *meer op zich zelve moeten werken*, niet door tusschenkomst van Burgemeester en Wethouders, waardoor bijna al het werk dubbel wordt. Spr. gelooft, dat dit eene zaak is van het hoogste gewigt waarmede men niet mag zuimen, en wenscht haar dus aan Burgemeester en wethouders ter nadere overweging te zien opgedragen.

De heer Lohman heeft met bevreemding de aanmerkingen gehoord, door sommige leden gedaan. Men stelt zich voor, dat bij deze administratie het werk voor *f* 300 à *f* 400 zou kunnen worden verrigt; hij kan zich deze meening niet verklaren, wanneer men al het werk daarbij in aanmerking neemt, dat bij deze administratie moet geschieden. Dit jaar zijn reeds meer dan 1200 brieven van haar uitgegaan, grootendeels ten einde Burg. en wethouders op stukken, betreffende het armwezen, te dienen van berigt en raad; voorts moeten registers worden gehouden van den staat der bedelaarsgestichten, enz., zoodat men niet minder dan 2 vaste klerken zou noodig hebben, om in dat alles te voorzien, weshalve de spr. vermeent, dat de kosten niet te hoog zijn te noemen. — Wat het gezegde van den heer Trip betreft, deze schijnt het reglement op het armwezen niet te kennen, daar volgens dit reglement in iedere gemeente eene administratie van algemeenen onderstand moet zijn, die Burg. en wethouders in de noodige gevallen zal dienen van berigt

en raad. Hij gelooft wel met den heer TRIP, dat in de behandeling van zaken vereenvoudiging zou kunnen worden gebragt, maar het reglement heeft het eenmaal anders bepaald en hiervan kan niet worden afgegaan.

SLIK ontwikkelt verder de bezwaren, die hij tegen het voorgestelde van den heer TRIP heeft, wijst er op, dat men met evenveel regt en met dezelfde redenering, die deze heeft bijgebragt, de kamer van koophandel en fabrijken zou kunnen wegcijferen, gelooft ook niet, dat men even gemakkelijk als vroeger een onbezoldigden en bekwamen secretaris zou kunnen vinden, als gemelde administratie bij de secretarij werd bijgevoegd, en komt op tegen het gevoelen, dat het collegie der administratie overtollig zou zijn; wel worden de loopende zaken door den president en secretaris afgedaan, doch de zaken van belang worden door de administratie zelve behandeld. Hij wenscht daarom de zaken, betreffende dit onderwerp, te laten zoo als zij zijn, en in allen gevalle de nieuwe wet op het armbestuur af te wachten, om alsdan te zien, of de zaak op eene andere wijze zou kunnen worden geregeld.

De heer TRIP beantwoordt den vorigen spreker. Hij kent zeer goed het reglement op het armwezen van 1832; ten bewijze, dat de vorige spreker zich daarin vergist, kan dienen, dat bij het van huis had medegenomen en 't nu voor hem ligt; juist omdat in dit reglement stond, dat de administratie van algemeenen onderstand zou bestaan uit den Burgemeester en uit ten minste 2 leden *uit of buiten* den raad te verkiezen, had hij zijn voorstel gedaan, 't welk dus meer conform dat reglement was, dan de inrigting, gelijk die thans bestaat. Wat de vorige spr. zegt over 't wegcijferen van de Kamer van Koophandel, hierop antwoordt hij, dat wanneer de werking daarvan ook zooveel omslag gaf, hetgeen echter het geval niet is, er dan ook eene andere wijze op gevonden moest worden. Spr. kan niet instemmen met de motiven, door den vorigen spreker bijgebragt, en komt nader op zijn gevoelen terug; hij blijft dus ten sterksten het door hem gedane voorstel aan Burgemeester en wethouders ter nadere overweging aanbevelen.

De heeren ONNES en DOORNBOSCH hebben met genoegen vernomen, dat de heer LOHMAN de gemaakte aanmerkingen heeft overwogen in het belang der zaak, en hun deze niet heeft ten kwade geduid. Zij blijven echter nog bij hun gevoelen, dat én tot bezuiniging én tot vereenvoudiging één klerk voldoende zou zijn.

De heer LOHMAN heeft de gemaakte aanmerkingen niet als eene beschuldiging jegens hem willen aanmerken. Nu men echter ook thans nog blijft bij het gevoelen, dat ter bezuiniging één klerk voldoende is, meent spr., dat hierin wel eene beschuldiging ligt opgesloten. Spr. verklaart nogmaals, dat het onmogelijk is, dat één klerk al het werk verrigt.

De voorzitter herinnert aan het punt van kwestie, n.l. de goedkeuring der rekening; hij gelooft dat de leden, wanneer zij met de administratie zich meer bekend hadden gemaakt, wel eenigzins van hun gevoelen zouden terugkomen, daar er zeer veel schrijfwerk aan verbonden is. Op het voorstel van den heer TRIP zoude nader kunnen teruggekomen worden. Hij herhaalt alzoo zijn voorstel, om de rekening van de administratie van algemeenen onderstand goed te keuren. — Gearresteerd.

5) *Instructie voor den secretaris.* Deze instructie is bij de leden van den raad rondgeweest, en waren daarop eenige aanmerkingen gemaakt, weshalve ze aan de commissie ad hoc weder was ter hand gesteld, die nog 2 wijzigingen in den geest van de gemaakte aanmerkingen voorstelde. — Deze instructie wordt alzoo gewijzigd goedgekeurd.

6) *Instructie en traktement van den gemeente-ontvanger.* Ook deze instructie is bij de leden rondgeweest. De voorzitter brengt alzoo eerst ter tafel het voorstel van de commissie: 1) „dat de raad besluite, dat de tegenwoordige ontvangers en administrateurs der stedelijke ontvangsten voorloopig in hunne betrekkingen blijven continueren en ook de regeling van de traktementen en borgtogten worde uitgesteld," en voorts 2) „dat aan Ged. Staten worde kennis gegeven van dit besluit, met opgave van de redenen, die den raad tot het nemen daarvan geleid hebben."

De heer v. HOUTEN is tegen de conclusie der commissie, zonder eenige meerdere zekerheid, dat de zaak spoedig worde geregeld. Zoo als ze ligt, zou de zaak op de lange baan kunnen worden geschoven, wanneer nl. de commissie haar niet in 1852 kan regelen.

De heer LOHMAN is het eens met den heer v. HOUTEN, dat de zaak zoo spoedig mogelijk worde geregeld, maar bij ziet in de aanneming van het gedane voorstel niet het bezwaar van den vorigen spreker. Men zal toch altijd bij de behandeling der begrooting in het volgende jaar er op kunnen en moeten terugkomen.

De heer v. HOUTEN heeft daar wel op gelet, maar die begrooting zal niet kunnen worden opgemaakt naar de nieuwe gemeentewet, daar alsdan de traktementen der ontvangers specifiek moeten worden uitgetrokken.

De heer DE SITTER deelt de zienswijze van den heer v. HOUTEN. Men mag, zijns oordeels, de zaak niet onbepaald uitstellen, en dit toch ligt in de conclusie der commissie. Zal de raad wachten, totdat de begrooting van het volgend jaar wordt ingebragt, dan zal bij de onzekerheid der zaak weer gedurende 12 maanden bestendigen.

De voorzitter zegt, dat de commissie, gelijk uit het tweede gedeelte van haar voorstel blijken zal, zich bereid had verklaard, om te worden gecontinueerd, ten einde de zaak zoo spoedig mogelijk te kunnen regelen.

De heer QUINTUS zegt, dat het onmogelijk is een bepaalden termijn vast te stellen, binnen welken deze zaak zal worden geregeld, daar zulks niet kan geschieden vóór de regeling van het belastingstelsel, en dus afhangt van omstandigheden buiten de commissie gelegen.

De voorzitter en de heeren DE SITTER, DOORNBOSCH, OUDEMAN en UPMEIJER uiten nog hun gevoelen; waarna vooreerst in omvraag wordt gebragt het voorstel bovengenoemd, 't welk wordt aangenomen met 17 stemmen tegen 3 (de heeren *de Sitter, van Houten en Doornbosch*). Vervolgens wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen, dat de raad de commissie zal verzoeken, om zich met de haar opgedragen taak te blijven belasten en den Raad zoodra mogelijk daarop te dienen van berigt en raad.

7) *Benoeming van een instituteur van het Instituut voor het vroedkundig onderwijs.* Hiertoe wordt bij herstemming verkozen de heer dr. D. DE VRIES REILINGH, met eene meerderheid van 11 stemmen. Mede hadden daarbij stemmen verkregen de heeren dr. J. B. DE LA FAILLE 7, J. G. NANNINGA 1 en A. H. SWAAGMAN 1 stem, terwijl bij de eerste stemming, behalve op de genoemden, ook eene stem was uitgebragt op dr. M. J. KEISER.

8) *Missive van den Commissaris des Konings in deze provincie, nopens de vestiging van eene Kamer van Koophandel en Fabrijken te dezer stede*, waarbij de Raad verzocht wordt zijn gevoelen mede te deelen omtrent de drie volgende punten: 1) uit hoe veel leden die kamer zal moeten bestaan; 2) welke som in den aanslag volgens de wet op het patentregt bij zal vermeenen te moeten bepalen, om het regt te verkrijgen van kiezer der leden voor genoemde kamer; 3) welke som als jaarlijksche toelage voor die kamer op de gemeentelijke begrooting zal worden gebragt. Bij dit verzoek wordt eene beantwoording der gestelde vragen ten spoedigste en uiterlijk binnen 14 dagen gevraagd. Op voorstel des voorzitters wordt deze zaak in handen gesteld der commissie, welke belast is geweest met de vroeger betrekkelijk deze zaak gedane vraag, zijnde de heeren LOHMAN, v. HOUTEN, ONNES, DOMMERING en ROELFSEMA.

9) Aangezien er eenige onderwerpen te behandelen en vast te stellen zijn, als *het poortsluiten*, de te nemen maatregelen voor *het reinigen der stad en de gasverlichting*, welke reeds bij de leden zijn rond geweest, bij welker overweging eene ruime wisseling van denkbeelden niet overbodig schijnt te zijn, stelt de voorzitter voor, ingevolge eene bepaling van het door de commissie ontworpen reglement van orde, dat nog wel niet gearresteerd is, doch op welke bepaling geene aanmerkingen gevallen waren, over te gaan tot eene verdeeling der vergadering in twee sectiën of afdeelingen. De vergadering, dit voorstel goedkeurende, worden voor de eerste afdeeling uitgeloot, de heeren: MULLER, OUDEMAN, DE LA FAILLE, CREMERS, WICHERS, het nieuw te benoemen lid, ROELFSEMA, v. HEIJNINGEN BOSCH en QUINTUS. Voor de tweede afdeeling, de heeren: MULDER, v. ITTERSUM, v. CALCAR, TRIP, UPMEIJER, DOMMERING, ONNES, v. HOUTEN en DOORNBOSCH. De voorzitter heeft toegang in beide afdeelingen, terwijl hij in de eerste zijne stem uitbrengt. De wethouders worden over beide afdeelingen verdeeld en wordt bij loting uitgewezen, dat de heer SLOT zal behooren tot de eerste, de heeren LOHMAN en DE SITTER tot de tweede afdeeling.

10) *Rapport*, bij monde van den heer DE LA FAILLE, namens de commissie, in wier handen was gesteld eene missive van Ged. Staten, houdende voorstel tot vaststelling van het bedrag van het *presentiegeld*.

De commissie berigt, dat, na langdurige en ernstige beraadslagingen, het haar wenschelijk was voorgekomen, op de vroeger aangenomene gronden, dat er een presentiegeld worde bepaald; niet zoo eenstemmig echter was haar gevoelen over de te nemen handelwijze omtrent het voorstel voor Gedep. Staten gedaan tot vaststelling van het bedrag van dit presentiegeld. Bij de meerderheid der commissie, bestaande uit 3 leden, had dit voorstel, om daarvoor de som van ƒ 552 te bepalen, terwijl daarvoor vroeger bij een getal van 16 raadsleden (zijnde nu het getal 23) de som van ƒ 900 was bepaald, een onaangenamen indruk te weeg gebragt, daargelaten nog de opvatting van Ged. Staten van art. 58 der gemeentewet, volgens 't welk zij meenen een voorstel te moeten doen omtrent de hoegrootheid van het presentiegeld en of niet zoodanig voorstel van den Raad moet uitgaan. Zij meent, dat ook bij de velerlei werkzaamheden, deze niet in 24 vergaderingen 's jaars zullen kunnen worden behandeld, op welk getal de berekening steunde van Ged. Staten, maar dat men wel mag aannemen, dat deze het dubbel of meer aarvan zullen bedragen. Vroeger had de raad bij de behandeling dezer zaak het beginsel aangenomen, dat er een prikkel behoorde te zijn tot het bewaren van orde en regelmaat, en had men daarom, met verwerping van het voorstel eener boete, als dikwijls hard en vernederend, het nemen van een presentiegeld goedgekeurd. Men had gedacht, dat Ged. Staten bij het bepalen van het bedrag daarvan meer den stand en den maatschappelijken rang der Raadsleden zouden hebben in acht genomen en niet zul een homöopathisch presentiegeld voorgesteld. Verder meende men, dat de bepaling van zulk eene som juist de tegenovergestelde uitwerking zoude hebben van die, welke daarmede vroeger bedoeld was. Daar men het voorts beneden de waardigheid van den Raad rekende, eene verhooging te verzoeken, was de meerderheid der commissie van meening, dat de Raad diende terug te komen op haar vroeger genomen besluit, ten aanzien van het genieten van een presentiegeld, en tevens aan Ged. Staten te berigten, dat men besloten heeft, geen presentiegeld te nemen, des noods onder bijvoeging der redenen, die tot dat besluit hebben geleid.

De minderheid der commissie was daarentegen van oordeel, dat er niets vernederends in het gedane voorstel lag, weshalve zij meent, het voorstel van Ged. Staten te moeten aannemen.

De commissie onderwerpt dus het punt in kwestie aan het oordeel en de beslissing van den Raad.

Bij de beraadslaging, die thans over de conclusie van het gevoelen der commissie, geopend wordt, zegt de heer v. HOUTEN, lid der beide commissien, vroeger tegen het genieten van presentiegeld geweest te zijn; men heeft toen echter besloten, hetzelve te nemen om als een prikkel te dienen, daarbij aannemende, dat een geringe prikkel genoeg was. Nu echter een voorstel daartoe van Ged. Staten komt, zegt men dat dit niet groot genoeg is. Het voorstel is toen aangenomen tot het behouden van meerdere orde en zal hij nu daarom het voorstel van Ged. Staten ook goedkeuren.

De heer v. ITTERSUM meent zijn gevoelen, als lid der meerderheid, ook nu eenigzins te moeten motiveren. Spr. ontwikkelt daarom vooreerst de noodzakelijkheid en het nut van een presentiegeld; terwijl verder door hem wordt aangemerkt, dat het geld ook waarde verkrijgt naar de personen, die het ontvangen, en dat daarbij overeenkomstig den rang en stand der personen moet gehandeld worden. Meenen echter Ged. Staten, dat het presentiegeld der leden van den Raad gelijk gesteld kan worden met hetgeen men als fooi aan den brenger van eene haas of patrijs geeft, dan rekent spr. het beter, het aangenomen beginsel op te offeren en alles over te laten aan het gevoel van eer en pligt der leden.

De heer W. DE SITTER doet opmerken, dat hij bij de vorige deliberatiën over het al dan niet genieten van presentiegeld zijn gevoelen daartegen geuit had. Daar hij nog bij hetzelfde gevoelen blijft volharden, zoude hij zich vereenigen kunnen met het gevoelen der meerderheid om terug te komen op het vroeger besluit der vergadering, zonder echter geacht te willen worden de motieven te deelen, welke de meerderheid daartoe geleid hebben.

De heer SLOT is van een tegenovergesteld gevoelen en houdt eenig presentiegeld voor noodzakelijk; omtrent het voorgedragen bedrag daarvan door Ged. Staten meent hij, dat men de vrijheid heeft, aan Ged. Staten te kennen te geven, dat men het dubbel van het aantal vergaderingen wel mag aannemen, en dan de som op ƒ 900 te bepalen.

De heer QUINTUS was voor het genieten van eenig presentiegeld, doch zóó aangeboden meent hij, dat het geen doel zal treffen; zonder daarin eenige belooning te willen zoeken, rekent hij het echter beneden de waardigheid der leden van de vergadering, om zich zulk eene geringe som als prikkel toe te rekenen, terwijl een gewone arbeider meer in eene schoft met handenarbeid verdient.

De heer ONNES meent, daar men aangenomen heeft dat een gering presentiegeld voldoende zou zijn, dat men inconsequent zoude handelen, indien men daarvan nu afzag. Nu de Ged. Staten een presentiegeld hebben voorgedragen, stelt hij er prijs op, dat het advies der minderheid worde aangenomen.

De heer DOMMERING heeft vroeger gezegd, dat óf eene boete óf een presentiegeld noodzakelijk zal zijn. De vergadering heeft tot het laatste besloten. De hoegrootheid daarvan doet minder tot de zaak, hetzij die hoog of laag zij, een laag presentiegeld zal even goed voldoende zijn.

De heer OUDEMAN opmerkende, dat er twee gevoelens bestaan om het voorstel van Ged. Staten geheel aan te nemen of het geheel te verwerpen, wijst op de bepaling van art. 58, en dat men diensvolgens als een derde gevoelen kan aannemen, dat de Raad zijn advies geeft en daarbij van meening is, dat het bedrag hooger moet zijn.

Door de heeren v. ITTERSUM en DE SITTER wordt nog geantwoord op een paar door de vorige sprekers ingebragte bedenkingen.

De voorzitter was van gevoelen, dat een presentiegeld voor de bevordering van orde en regelmaat noodig en nuttig konde zijn; hij meent echter, dat daarvoor gepaste maatregelen dienen genomen te worden; en nu gelooft spr., dat het voorstel van Ged. Staten geen gepast middel is. Bovendien ziet men nu, dat zonder presentiegeld de vergaderingen naauwgezet door de leden worden waargenomen.

Het voorstel der meerderheid van de commissie, zonder bijvoeging der motieven, wordt hierop in omvraag gebragt en met 12 tegen 7 stemmen aangenomen. (*Tegen*: de heeren *Dommering, Upmeijer, v. Houten, Oudeman, Onnes, Slot, Roelfsema*. De heer *de la Faille* had zich inmiddels verwijderd.)

De voorzitter stelt hierop voor te beslissen, of de motieven van dit besluit aan Ged. Staten zullen worden medegedeeld, om daarop te besluiten op welke wijze, hetzij bij afschrift van het rapport der commissie, hetzij anders, dit zal geschieden.

Hierover wordt nog het woord gevoerd door de heeren v. ITTERSUM, DOMMERING, v. HEIJNINGEN BOSCH, DE SITTER en TRIP.

Tot de mededeeling dier motieven wordt met 11 tegen 8 stemmen besloten. (Tegen de heeren *de Sitter, Dommering, Wichers, v. Houten, Oudeman, Slot, Roelfsema* en *de Voorzitter*).

Eindelijk wordt met 10 tegen 9 stemmen besloten, deze mededeeling aan Ged. Staten te doen bij afschrift van het rapport der commissie.

11) *Rapport*, bij monde van den heer QUINTUS, op het rekest van schuitevaarders in het veer tusschen Groningen en Winschoten, daarbij verzoekende om onderhandsche verpachting aan de schuitevaarders van ½ der vrachtpenningen.

De commissie berigt, dat van 1842—1847 en nog volgende jaren deze vrachtpenningen voor ƒ 1000 's jaars verpacht zijn. Deze verpachting heeft in 1851 voor eene mindere som in het openbaar plaats gehad. Een gevolg van de openbare verpachting is en zal zijn eene contrôle, die noodzakelijk op de reizigers zal worden gevoerd en voor deze en voor de schuitevaarders ten hoogste lastig en onaangenaam zal zijn. Voorts zal de concurrentie tegen de schuitevaarders bij eene openbare verpachting uit den aard der zaak niet groot zijn en is de waarde van de werkelijke vrachtloonen niet hooger geworden in de laatste jaren. Men raadt daarom aan tot eene onderhandsche verpachting aan de schuitevaarders, voor niet langer echter dan een jaar, over te gaan. Op de gevraagde verklaring hebben de schuitevaarders aangenomen voor den tijd van een jaar, aanvangende den 1sten Januarij en eindigende met den 31sten December 1852 te betalen (op zoodanige voorwaarden als waarop 1842 en vervolgens de verpachting plaats had) ƒ 1000, en raadt de commissie diensvolgens aan, Burgemeester en wethouders te magtigen, tot die onderhandsche verpachting onder zelfschuldig verband der pachters over te gaan. De conclusie der commissie wordt op voorstel des voorzitters door de vergadering aangenomen.

Hierop gaat de vergadering uiteen.

GRONINGEN, 15 December.

Zaturdag l.l. is in een der lokalen van het raadhuis alhier verpacht en verhuurd, voor zoo verre de negen eerste perceelen betreft bij enkele inschrijving met gesloten briefjes, en het laatste bij opbod, voor den tijd van één jaar:

1. Het kraangeld. Hierop zijn drie biljetten ingekomen, als van ƒ 303, ƒ 320 — 20 en ƒ 345 — 50; het laatste van J. KONING en J. G. ROEBERS, wonende alhier.

2. Het moddergeld. Hierop zijn vijf biljetten ingekomen, als van ƒ 2110, ƒ 2115, ƒ 2150, ƒ 2150 — 50 en van ƒ 2375, zijnde van H. H. KRANENBORGH en P. DE VRIES, beide schippers alhier.

3. Het stedegeld van de paardenmarkten. Hierop zijn drie biljetten ingekomen als van ƒ 143, ƒ 151 en een van ƒ 160 — 10, zijnde van C. LOOR en H. H. OKKENS, wonende alhier.

4. Het regt van visschen in het Foxholstermeer, in het Diep loopende door Foxhol tot aan den mond van het Foxholstermeer, en in het Winschoterdiep van het tolhek te Foxham tot langs het Foxholsterbosch; aangenomen door J. SPLIT en R. SONDERMAN, voor ƒ 31.

5. Idem in het Drentsche diep, van den mond van het Winschoterdiep, zuidwaarts, tot de plaats, waar de oude molen heeft gestaan, en van den mond van het Foxholstergat, zuidwaarts, tot zoo verre het regt van de stad zich uitstrekt; aangenomen voor ƒ 3, door dezelfden.

6. Idem in het Winschoterdiep, van den mond van het Drentsche diep, tot den buitensten drijfboom, buiten het Kleine poortje te Groningen; aangenomen door M. KETTING en W. HUIZER, voor ƒ 35.

7. Idem in de diepen en havens in de stad Groningen, van den binnen-drijfboom bij het Kleine poortje tot den binnen-drijfboom in den mond van de Noorderhaven, met de uitzonderingen vermeld in de voorwaarden der verpachting; aangenomen door J. P. SCHEEPVAART en J. DE VRIES, voor ƒ 13.

Op perceel 8 en 9, zijnde de visscherij in het Reitdiep en Boterdiep, zijn geene biljetten ingekomen.

10. Voor den tijd van drie jaren: Dertien aan de stad toekomende kamers, staande in de Violenstraat, in één perceel, bij opbod verhuurd. De inzet was ƒ 200; gehuurd door J. INDEN alhier, voor ƒ 320 's jaars.

— Heden had alhier de stemming plaats voor een lid van den gemeenteraad, in de plaats van den heer H. W. VAN GIFFEN, die als zoodanig heeft bedankt. Er zijn 598 biljetten ingekomen (van de ruim 1600 hier bestaande kiezers), waarvan de opening is bepaald op morgen; zullende de uitslag hiervan in ons volgend nommer worden medegedeeld.

— Gisteren avond vierde de Hervormde gemeente met een' harer leeraren, den hoogleeraar P. HOFSTEDE DE GROOT, het feest zijner vijfentwintigjarige Evangeliebediening. Zij deed dit met dankbare blijdschap over 't behoud van den hoog vereerden man, wiens leven één onvermoeid arbeiden en strijden is voor waarheid en onbelemmerde vrijheid van geweten, en aan wien Groningens gemeente, maar ook de Nederlandsche kerk zoo dure verpligting heeft. De tekst van den hoogleeraar was 2 Cor. 3 : 5—8. Vele blijken van belangstelling werden hem zoo van hier als uit onderscheidene oorden des lands gegeven. In een volgend nommer zullen wij nadere bijzonderheden melden.

— Vrijdag laatstleden is alhier binnengebragt het nieuw gebouwde schoonerschip *Equator*, groot ruim 90 lasten, kapt. P. HUGES, van Sappemeer, gebouwd bij J. A. HOOITES te Hoogezand.

— Den 11den December had te *Bourtange* de verkooping plaats van de rijks poorten en bruggen. De zoogenoemde Vriesche poort werd voor ƒ 400, de Munstersche voor ƒ 365 en de vier bruggen voor ƒ 580 verkocht. De koopers der bruggen zullen verpligt zijn tegen den 1sten Maart dezelve door aarden dammen te doen vervangen.

— Men berigt ons uit *Ter Apel*, van den 13den December:

„Gisteren namiddag omstreeks 2 uur is alhier gearriveerd een detachement van 't 8ste regement depôt bataljon, bestaande uit 16 manschappen, onder kommando van den serjant BOLMEIJER, ter bewaking der hier liggende leidijken.

„In de vorige maand is alhier een zanggezelschap opgerigt, 't welk nu alle Zondagavond te 5 uur oefening houdt. Men verwacht daarvan voor de deelnemers de beste resultaten ter veredeling van verstand en hart."

— Van *Hoogeveen* wordt ons het volgende gemeld:

„De werkzaamheden aan de waterleiding van het nieuwe Drentsche kanaal worden met kracht voortgezet, daar 't werk tegen den 27sten dezer maand voltooid moet zijn, edoch de arbeiders klagen bitter dat zij zoo weinig verdienen.

„Toen het eerste gedeelte der waterlossing na gedane uitbesteding uitgevoerd werd, waren er sommigen die klaagden dat zij met hard werken slechts 40 cents daags hadden, doch het is thans veel minder, dewijl men verzekerd dat er personen zijn, die slechts 15 cents kunnen maken, dat veroorzaakt wordt doordien den grond, door de hardheid van den bodem, zoo moeijelijk te verwerken is, en waarom verscheidene arbeiders het werk gestaakt hebben."

— In *Osnabrück* is voor eenige dagen de vrouw uit Ruitenbroek (niet verre van onze grenzen), waarvan vroeger in dit blad is gesproken, als verdacht van haren man te hebben vergiftigd, ter dood veroordeeld. Er waren onderscheidene getuigen gedagvaard uit onze provincie en uit Drenthe. Bij deze gelegenheid moet er nog al eene treurige ervaring zijn opgedaan opzigtens den zedelijken toestand der Ruitenbroekers.

Letternieuws.

Geographisch Woordenboek der geheele Aarde; door J. KRAMERS, Jz. In één boekdeel. Gouda, 1851; *eerste Aflevering*.

Een nuttige arbeid, vervaardigd door een met lof bekenden schrijver, en sierlijk uitgevoerd door den uitgever, — ziet daar in zeer korte woorden de aanbevelenswaardige gronden, waarop ook ons gunstig oordeel nopens deze uitgaaf steunt.

De kennis der aarde toch, zoo als die *thans* is, algemeen te verbreiden, en ook door betrekkelijk geringen prijs den minder gegoeden letterminnaar in de gelegenheid te stellen die kennis op te doen, — dit is het doel van dit geschrift, 't welk wij eene gunstige ontvangst durven voorspellen.

Dit zal genoeg zijn, om dit werk bij onze lezers in te leiden.

Kerknieuws.

Men berigt van het Stads-Kanaal, dat l.l. Zondag de weleerw. heer *Goteling Vinnis* zijn dienstwerk heeft begonnen bij de Doopsgezinde gemeente aldaar. Z.eerw. had tot tekst gekozen Luk. 9 : 26.

AMSTERDAM, 11 Dec. De beroepene Hoogduitsche predikant ds. *A. H. W. Brandt*, voor alsnog pred. bij de Evangelische gemeente te *Essen* in Rhijn Pruissen, heeft de beroeping herwaarts bereidvaardig aangenomen.

ROTTERDAM, 12 Dec. Door de broederschap der Doopsgezinde gemeente alhier is, ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van ds. *P. van der Goot, P.z.*, naar Amsterdam, in hare vergadering van den 11den dezer, gemaakt het navolgende zestal: ds. *Hoekstra, Bz.*, te Akkrum; *Harting*, th. dr. te Enkhuizen; *Brouwer*, te Gorredijk; *van der Ploeg*, te Enschedé; *Haga*, te Oldeboorn en *Leendertz*, te Kleef.

Ds. *G. H. Deddens*, pred. bij de Chr. Afg. gemeente te Schildwolde, heeft voor de op z.eerw. uitgebragte beroeping naar Ten Boer bedankt.

— Bij de Chr. Afg. gemeente te Lippenhuizen is met algemeene stemmen tot herder en leeraar beroepen de weleerw. heer *F. Hulst*, proponent in Drenthe.

— Ds. *J. Beijer*, pred. bij de Chr. Afg. gemeente te Dokkum, heeft voor de op z.eerw. uitgebragte beroeping naar Ezinge en Thesinge bedankt.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.